

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO
Zavod za planiranje razvoja
Kantona

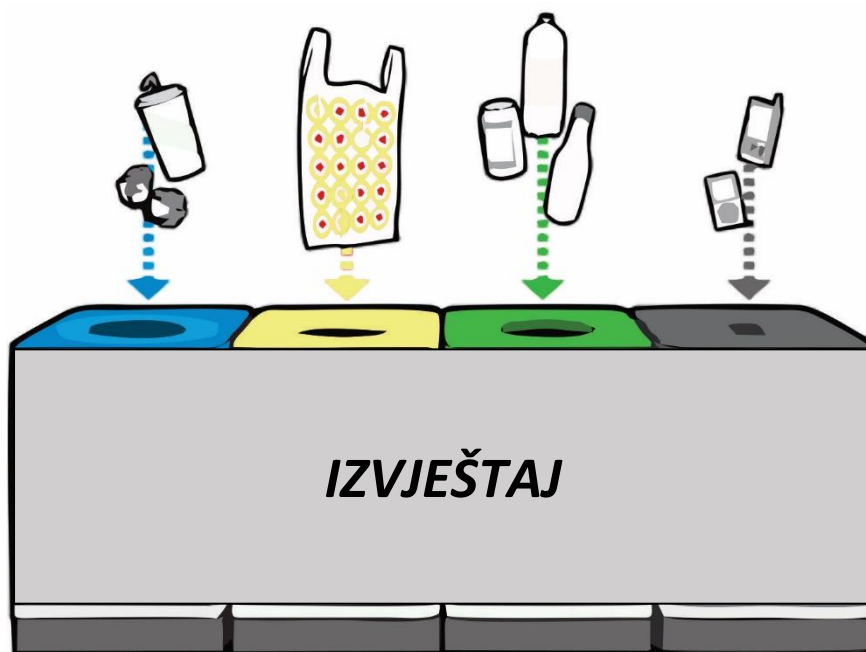

Босна и Херцеговина
Федерација Босне и Херцеговине
КАНТОН САРАЈЕВО
Завод за планирање развоја
Кантона

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

CANTON SARAJEVO
Institute for Canton Planning

ELABORAT O LOKACIJAMA RECIKLAŽNIH DVORIŠTA, NIŠA I ZELENIH
OTOKA ZA PODRUČJE DEVET OPĆINA KANTONA SARAJEVO
SA LOCIRANJEM U PROSTORNO-PLANSKOJ DOKUMENTACIJI I
INVESTICIJSKIM PLANOM

Sarajevo, april 2019. godine

Sarajevo, Branilaca Sarajeva 26; Pošt. pret 105;
Tel: Centrala + 387 33 258-275; + 387 33 258-285;
Tel: Direktor + 387 33 226-736;
Fax: + 387 33 209-543;
Tel: Finansije, Tel/Fax : + 387 33 207- 321
Web: <http://zpr.ks.gov.ba> e-mail: info@zpr.ks.gov.ba

I UVOD

Plan upravljanja otpadom Kantona Sarajevo za period 2015-2020. godine („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 29/15) usvojen je na sjednici Skupštine Kantona Sarajevo održanoj 21.07.2015. godine. Krovni strateški cilj u oblasti upravljanja otpadom je smanjenje količina otpada za finalno zbrinjavanje uz efikasnije korištenje resursa koje podrazumijeva stvaranje uslova za selektivno prikupljanje otpada i iskorištavanje svih kategorija otpada za koje postoji tržište. Akcionim planom, koji je sastavni dio Plana upravljanja otpadom, utvrđene su mjere, aktivnosti, nosioci aktivnosti i potrebna sredstva za realizaciju istog u narednom petogodišnjem periodu. Jedna od aktivnosti predviđena Akcionim planom je Izrada općinskih elaborata o lokacijama reciklažnih dvorišta, niša i zelenih otoka u svim općinama Kantona Sarajevo, sa lociranjem u prostorno-planskoj dokumentaciji i investicijskim planom (u nastavku teksta općinski elaborati), a čiji su nosioci aktivnosti Ministarstvo prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo, Zavod za planiranje razvoja Kantona Sarajevo (u nastavku teksta Zavod) i općinska odjeljenja za poslove prostornog uređenja i komunalne poslove. Cilj i zadatak općinskih elaborata je da na osnovu analize postojećeg stanja infrastrukture za prikupljanje otpada i prostornih mogućnosti ponudi moguće lokacije za novu infrastrukturu.

Dostupni podaci o trenutnom stanju u upravljanju otpadom u Kantonu Sarajevo (u nastavku teksta KS) ukazuju na vrlo nizak stepen implementacije sistema selektivnog prikupljanja otpada. Da bi se postigli ciljevi definisani strateškim dokumentima potrebno je smanjiti količine otpada na njegovom izvoru, uspostaviti sistem selektivnog prikupljanja i reciklažu svih vrsta otpada koje je moguće iskoristiti nadogradnjom postojeće infrastrukture koju će činiti zeleni otoci, reciklažna dvorišta, kante ili kontejneri za dvolinijsko prikupljanje otpada.

S obzirom da lokacije za infrastrukturu za otpad trebaju biti osigurane u regulacionim planovima općina/grada, a imajući u vidu da je većina planova već izrađena, te da je postupak izmjene i dopune skup i spor proces, pristupilo se izradi općinskih elaborata kojim će se definirati kriteriji za utvrđivanje lokacija, opreme i tehnički zahtjevi za lokacije, uvažavajući raspoloživi prostor, projekcije urbanog razvoja i ciljeve koji se žele postići u pogledu izdvajanja otpada. Uzimajući u obzir navedeno, općine koje imaju važeće regulacione planove u postupku izmjena i dopuna ili u postupku izrade novih, a nakon isticanja važećih, dužni su unijeti lokacije za prikupljanje otpada u regulacione planove.

II OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI I OSTVARENIH REZULTATA

OPERATIVNO TIJELO

U februaru 2016. godine, zbog značaja koordinacije pri izradi općinskih elaborata, formirano je Operativno tijelo sastavljeno od predstavnika Ministarstva prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša, Ministarstva komunalne privrede i infrastrukture, Kantonalne uprave za inspekcijske poslove, općina KS, KJKP „RAD“ i Zavoda (Prilog 1.). Operativno tijelo je aktivno učestvovalo u procesu izrade općinskih elaborata, a pored stalnih predstavnika u pojedinim fazama izrade uključeni su i predstavnici Gradske uprave, Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja i KJKP „Park“. Pored članova Operativnog tijela, kao vanjski stručni saradnik koji učestvuje u procesu izrade općinskih elaborata, angažovana je Dr.sc. Sanda Midžić Kurtagić s ciljem pružanja konsultantskih usluga pri izradi elaborata i određivanja smjernica za projektiranje infrastrukture za otpad. Rješenjem su definisani sljedeći zadaci Operativnog tijela:

- Evidentiranje pozicije postojeće infrastrukture za prikupljanje otpada i njihovog stanja na terenu;
- Davanje informacija i analiza inspekcijskih izvještaja o postojećim specifičnim problemima u područjima prikupljanja, mišljenja o dobro riješenim prostorima i sugestija za poboljšanja;
- Analiza prostornih mogućnosti za smještaj reciklažnih dvorišta, niša i zelenih otoka;
- Specifikacija tehničkih zahtjeva za uređivanje lokacija;
- Definiranje specifičnih rješenja za općine Hadžići, Ilijaš, Ilidža i Trnovo;
- Usvajanje idejnog rješenja reciklažnih dvorišta, niša i zelenih otoka;
- Pozicioniranje novih lokacija u provedbeno-plansku dokumentaciju i
- Izrada akcionog plana sa finansijskim okvirom za realizaciju planirane infrastrukture.

U februaru 2016. godine održani su radni sastanci Zavoda sa konsultantom na kojima je urađena analiza, detaljna specifikacija i dorada projektnog zadatka, te je utvrđen program rada sa opisom aktivnosti, metodologijom i dinamikom rada. Programom rada je definisano da se prije pristupanja izradi devet općinskih elaborata urade Tehničke smjernice za projektiranje infrastrukture za prihvatanje otpada (u nastavku teksta Tehničke smjernice), a da se izrada općinskih elaborata odvija u tri faze: I faza - Postojeće stanje, II faza - Projekcija razvoja i III faza - Investicioni plan. Tehničke smjernice trebaju poslužiti lokalnim zajednicama da osiguraju efikasno razdvajanje, odlaganje i prikupljanje otpadnih materijala u skladu sa očekivanim ciljevima, planerima prostora da u prostorno-planskoj dokumentaciji osiguraju prostor za smještaj infrastrukture, službama nadležnim za izdavanje dozvole za građenje da u dozvoli propišu odgovarajuće zahtjeve i operatorima sistema da osiguraju funkcionalno korištenje i održavanje.

I FAZA OPĆINSKIH ELABORATA - POSTOJEĆE STANJE

Prvi sastanak Operativnog tijela održan je 10.03.2016. godine na kojem su predstavljena očekivanja u pogledu saradnje prilikom izrade općinskih elaborata, utvrđen Plan aktivnosti, subjekti koji učestvuju u njihovoj realizaciji, te okvirni rokovi za realizaciju zadataka. Na sastanku je zaključeno da će realizacija zadataka zavisiti od vremenskog perioda potrebnog za geodetsko snimanje postojećih lokacija za prikupljanje otpada. Nakon toga održani su pojedinačni sastanci sa subjektima planiranja (KJKP „RAD“, Kantonalna uprava za inspeksijske poslove, Kantonalna javna ustanova za zaštićena prirodna područja, KJKP „Tržnice i pijace“ i dr.) u svrhu definisanja problema u sistemu prikupljanja komunalnog otpada, te općih i tehničkih zahtjeva izgradnje infrastrukture za selektivno prikupljanje otpada.

Tokom mjeseca jula, 2016. godine pokrenuta je tenderska procedura za geodetsko snimanje lokacija za prikupljanje otpada s ciljem formiranja grafičke baze podataka na osnovu koje se dalje može raditi detaljna analiza postojećeg stanja, njegova prostorna distribucija, te planirati novi sadržaji u prostoru. Projektnim zadatkom utvrđeno je da se za svaku lokaciju za prikupljanje otpada evidentira način prikupljanja otpada, vrsta i broj posuda na lokaciji, oštećenje infrastrukture, vrijeme i učestalost odvoza, adekvatnost pristupnog puta i dr.

U septembru 2016. godine od strane Zavoda upućen je zahtjev, općinama KS, za popunjavanje upitnika s ciljem evidentiranja problematičnih lokacija za prikupljanje otpada sa specificiranim problemima sa kojima se susreće stanovništvo. Upitnicima su evidentirane lokacije na kojima su uočeni problemi u saobraćaju koji se javljaju prilikom prikupljanja i odvoza otpada, prepunjenost posuda za prikupljanje otpada, loši higijenski uslovi na lokacijama za prikupljanje otpada, udaljenost lokacije od najbližeg proizvođača otpada i dr.

U decembru 2016. godine završeno je geodetsko snimanje i formirana digitalna baza podataka u GIS softveru sa tačnim brojem lokacija za prikupljanje otpada na području svake općine Kantona Sarajevo i parametrima koji su bili predviđeni projektnim zadatkom. Nakon toga, Zavod je nadopunio bazu podataka sa upitnicima dostavljenim od strane pojedinih općina i počeo analizu stanja postojećih lokacija sa aspekta brojnosti posuda za miješani otpad i sekundarne sirovine, oštećenosti posuda, pristupa i sl.

Prije pristupanja izradi I faze općinskih elaborata pripremljene su Tehničke smjernice u kojima je predstavljeno postojeće stanje u sistemu upravljanja komunalnim otpadom na nivou KS, koncept prikupljanja i smjernice za buduću infrastrukturu, zoniranje KS prema tipskim sadržajima u kojima nastaje komunalni otpad i idejna rješenja planirane infrastrukture. Nacrt Tehničkih smjernica prezentiran je predstavnicima Operativnog tijela na sastanku održanom 13.03.2017. godine. Između ostalog, jedan od zaključaka sa sastanka je bio da Zavod pripremi i dostavi radne karte postojećeg stanja infrastrukture za prikupljanje otpada po naseljenim mjestima, za općine KS koje nisu dostavile popunjen upitnik. Sredinom aprila 2017. godine sve općine su dostavile popunjene upitnike, čime je kompletirana baza podataka. Također, u skladu sa zaključkom sa sastanka Zavodu je, od strane predstavnika Operativnog tijela, dostavljen određen broj primjedbi i sugestija na Nacrt Tehničkih smjernica, nakon čega su iste obrađene u smislu da su određene prihvaćene, a za neprihvaćene je dato

obrazloženje (Prilog 2.). Nakon što su urađene izmjene pripremljen je Prijedlog Tehničkih smjernica koji je usvojen na sastanku Operativnog tijela u junu, 2017. godine.

Zavod je, u skladu sa prikupljenim podacima iz GIS baze podataka i podacima prikupljenim putem upitnika, uradio analizu stanja za devet općina Kantona Sarajevo, pripremio Plan rada i Upute za izradu II faze općinskih elaborata koja se odnosi na primjenu Tehničkih smjernica kroz određivanje lokacija za planiranu infrastrukturu. Rezultati I faze općinskih elaborata, plan i način rada tokom izrade II faze općinskih elaborata prezentirani su na sastanku Operativnog tijela održanom 05.06.2017. godine. Pored članova Operativnog tijela sastanku su prisustvovali i predstavnici Grada Sarajeva, KJKP „Park“-a i Kantonalne javne ustanove za zaštićena područja. Obzirom da druga faza izrade općinskih elaborata podrazumijeva maksimalno uključivanje općina u smislu predlaganja rješenja upućen je zahtjev prema općinama da, pored predstavnika općina koji su u svojstvu člana Operativnog tijela, obezbijede i prisustvo sastanku jednog predstavnika ispred Službe za urbanizam/prostorno planiranje. Odaziv nije bio zadovoljavajući.

Nakon održanog sastanka Zavod je dostavio na CD-u urađenu I fazu općinskih elaborata „Postojeće stanje“ i Podlogu za rad na II fazi općinskih elaborata: Tehničke smjernice, Plan rada, Upute za izradu II faze sa definisanim načinom rada i formom tabele koju trebaju dostaviti, te radne karte postojećeg stanja infrastrukture s ciljem lakše realizacije zadataka. U narednoj tabeli dat je prikaz postojećeg stanja infrastrukture za prikupljanje otada na području općina KS.

OPĆINA	Lokacije kontejnerskih mjesta	Lokacije niša	Lokacije niša - zeleni otok	Lokacije zelenih otoka	Lokacije kanti	Lokacije korpi	Lokacije preskontejnera	Problematične lokacije	Ukupan broj lokacija
Novi Grad	721	165	62	8	3	30	0	580	988
Stari Grad	93	39	0	0	7	2	0	115	141
Novo Sarajevo	370	77	87	3	0	13	2	24	552
Ilidža	423	322	10	0	8	20	0	400	783
Centar	309	60	1	2	2	8	3	50	385
Hadžići	346	9	0	0	3	13	2	202	373
Ilijaš	379	20	0	0	7	3	0	138	409
Trnovo	62	17	0	0	0	14	1	8	94
Vogošća	160	106	1	7	2	5	0	46	281
KANTON SARAJEVO	2863	815	161	20	32	108	8	1563	4006

II FAZA OPĆINSKIH ELABORATA - PROJEKCIJA RAZVOJA

Uzimajući u obzir postojeće stanje i usmjerenja iz Tehničkih smjernica pristupilo se izradi II faze na način da su se definisale sljedeće aktivnosti: izrada Programa sanacije niša, izbor lokacija zelenih otoka, izbor zamjenskih lokacija za lokacije koje su identificirane kao problematične ili koje neudovoljavaju uslovima iz Tehničkih smjernica, izbor lokacija zelenih otoka u zaštićenim prirodnim područjima, izbor lokacija reciklažnih dvorišta, specifikacija domaćinstava za dvolinijski sistem prikupljanja otpada i određivanje položaja zelenih otoka na javnim površinama. Za svaku od navedenih aktivnosti definisani su nosioci i istim je upućen zahtjev za realizaciju u junu, 2017. godine. Rok za dostavljanje popunjenih tabela bio je 15.08.2017. godine. U međuvremenu, Zavod je u saradnji sa KJKP „RAD“ pripremio Program sanacije niša, odredio lokacije zelenih otoka na javnim površinama, a sa Kantonalnom javnom ustanovom za zaštićena prirodna područja odredio lokacije zelenih otoka u zaštićenim prirodnim područjima KS.

Nakon zaprimanja dokumentacije od strane općina KS pristupilo se unosu podataka iz iste, kao i analizi i pozicioniranju planirane infrastrukture. Analiza dokumentacije vršila se na način da su se prvo sagledale mjesne zajednice u kojima je moguće uspostaviti dvolinijski sistem prikupljanja otpada, jer njegova implementacija dovodi do rješavanja velikog broja problematičnih lokacija. Tokom analize dvolinijski sistem je usaglašavan sa KJKP „RAD“ koji je davao saglasnost na prijedloge ulica u kojima je moguće uspostaviti dvolinijski sistem, obzirom da postoji određeni broj njih u kojima nije moguć pristup vozilima KJKP „RAD“.

Na sastanku Operativnog tijela, održanom 27.11.2017. godine, prezentirani su postignuti rezultati aktivnosti provedenih tokom izrade II faze elaborata i donijet je zaključak da će se organizovati radni sastanci sa općinama obzirom da su dostavljeni podaci nepotpuni, te da određeni broj nije ni dostavio prijedloge rješenja. Tokom januara i februara 2018. godine održani su radni sastanci sa općinama na kojima su predstavnici općina, KJKP „RAD“ i Zavoda iznalazili rješenja pozicioniranja zelenih otoka i reciklažnih dvorišta.

Dana 07.03.2018. godine održan je sastanak Operativnog tijela na kojem su prezentirani rezultati II faze općinskih elaborata i aktivnosti koje prethode realizaciji III faze općinskih elaborata – Investicijski plan. U skladu sa zaključkom sa sastanka upućen je zahtjev članovima Operativnog tijela za dostavljanje mišljenja na postignute rezultate II faze općinskih elaborata. U toku mjeseca marta i aprila u općini Novi Grad i Ilijaš održane su prezentacije projekcije razvoja za predstavnike različitih službi u općini, predstavnike mjesnih zajednica, nevladinih organizacija i sl. U maju 2018. godine je upućena urgencija za dostavljanje mišljenja na projekciju razvoja Kantonalnoj upravi za inspekcijske poslove, KJKP „PARK“, općini Centar, Hadžići i Vogošća.

U narednoj tabeli dat je prikaz rezultata Projekcije razvoja za područje devet općina KS, a u prilogu izvještaja nalazi se Mišljenje na Projekciju razvoja sa dostavljenim primjedbama i sugestijama Operativnog tijela, kao i obrazloženje Zavoda na iste (Prilog 3.).

Tabela 2. Projekcija razvoja

ZELENI OTOCI	NOVI GRAD	STARI GRAD	NOVO SARAJEVO	ILIDŽA	CENTAR	HADŽIĆI	ILIJAS	TRNOVO	VOGOŠĆA	KANTON SARAJEVO
TIP 1/ TIP2	8	3	14	3	5	0	2	31	4	70
TIP 3 - Postojeće stanje	52	0	82	11	9	0	0	0	0	154
TIP 3 - Program sanacije niša	129	20	69	136	36	7	18	16	88	519
TIP 3 - Sanacija kontejnerskih mjesta	31	9	0	10	164	102	28	0	33	377
TIP 5	52	6	56	0	22	0	0	0	0	136
Podzemni zeleni otok TIP 1 / TIP 2	112	6	3	12	25	0	0	0	2	160
Zeleni otoci na zaštićenim područjima	0	15	0	0	0	0	11	0	0	26
Zeleni otoci na javnim površinama	246	48	0	0	0	0	28	15	0	337
DVOLINIJSKI SISTEM PRIKUPLJANJA OTPADA – KANTE										
Mjesne zajednice	13	14	11	16	3	13	11	5	5	91
Ulice	34	155	37	236	7	55	41	18	15	598
Domaćinstva	5.338	8.128	3.382	18.415	-	-	5.359	-	1.842	42.464
Kante	10.676	16.256	6.764	36.830	-	-	10.718	-	3.684	84.928
DVOLINIJSKI SISTEM PRIKUPLJANJA OTPADA – KESE										
Mjesne zajednice	13	12	5	0	14	0	0	0	5	49
Ulice	104	111	9	0	101	0	0	0	19	344
Domaćinstva		3.650	2.871	-	-	-	-	-	2.259	8.780
RECIKLAŽNA DVORIŠTA	0	0	0	4	0	1	2	3	3	13
OSTALI POKAZATELJI										
Lokacije koje se ukidaju	114	7	29	30	8	12	5	21	14	240
Kavezi	0	5	0	0	0	0	0	0	0	5
Smetljarnici	106	0	82	0	7	0	0	0	0	195
Lokacije posuda pravnih lica	290	12	121	282	74	109	105	12	79	1.084
Nerješene lokacije	10	0	0	0	6	0	0	0	0	16

III FAZA OPĆINSKIH ELABORATA- INVESTICIJSKI PLAN

Treća faza općinskih elaborata podrazumjeva izradu Investicijskog plana s ciljem operacionaliziranja općinskih elaborata na način da se odredi finansijski okvir, prioriteti i dinamika realizacije aktivnosti na izgradnji planirane infrastrukture. U sklopu Investicijskog plana sagledana su sredstva potrebna za izgradnju zelenih otoka, reciklažnih dvorišta i nabavku kanti za dvolinijski sistem prikupljanja otpada. Investicija za implementaciju dvolinijskog sistema prikupljanja otpada putem kesa nije proračunata, jer ista zahtjeva detaljnu analizu uspostave sistema i njegove implementacije u smislu definisanja nabavke i podjele kesa, načina i vremena prikupljanja i sl. Sastavni dio Investicijskog plana je Akcioni plan za petogodišnji period (2019.-2023. godine). Na sastanku Operativnog tijela, održanom 12.07.2017. godine, sumirala su se mišljenja na Projekciju razvoja i predstavljen način izrade Investicijskog plana i određivanje prioriteta realizacije u smislu trogodišnjeg plana. Nakon sastanka Zavod je općinama KS uputio Zahtjev za određivanje prioriteta realizacije u svrhu izrade Akcionog plana. Zahtjev je sadržavao posložene rezultate II faze elaborata u „excel file“-u u kojem je za planirane lokacije bilo potrebno navesti godinu realizacije. Rok za dostavljanje popunjenih tabela bio je avgust 2018. godine.

U međuvremenu u Zavodu su organizovani sastanci sa odgovornim planerima prilikom kojih su se sagledale lokacije koje su planirane i mogući konflikti u prostoru u usvojenoj provedbeno-planskoj dokumentaciji. Na sastancima je izvršeno izmještanje lokacija za koje je utvrđeno da je upitna njihova izgradnja, dok je za lokacije za koje nije bilo moguće naći rješenje navedena napomena mogućeg konflikta u prostoru u akcionom planu.

U avgustu 2018. godine predstavnicima Operativnog tijela upućena je od strane Zavoda informacija o pomjeranju roka za dostavljanje popunjenih tabela za Akcioni plan do 14.09.2018. godine, orijentacioni troškovnik izgradnje zelenih otoka i reciklažnih dvorišta i tekstualno obrazloženje za edukativne panoe (Prilog 4., Prilog 5.). Nijedan predstavnik Operativnog tijela nije dostavio mišljenje na isto, a od strane općina Centar, Hadžići i Trnovo, do dana kad je pisan Izvještaj, nisu dostavljene popunjene tabele za Akcioni plan, te isti nije ni predstavljen u elaboratima predmetnih općina. U narednoj tabeli dat je prikaz Investicijskog plana za period 2019.-2023. za općine KS.

Tabela 3. Investicijski plan

GODINA	NOVI GRAD	STARI GRAD	NOVO SARAJEVO	ILIDŽA	CENTAR	HADŽIĆI	ILIJAS	TRNOVO	VOGOŠĆA	KANTON SARAJEVO
2019	854.488,09	307.188,18	339.814,80	976.482,00			1.082.039,40		216.047,52	3.776.059,99
2020	961.362,68	137.418,84	240.654,96	755.443,26			135.125,64		343.114,20	2.573.119,58
2021	1.410.040,36	262.234,44	217.348,56	1.697.405,58			44.567,64		553.859,28	4.185.455,86
2022	1.717.327,52	290.169,36	194.500,80	636.215,58			119.508,48		145.716,48	3.103.438,22
2023	2.005.779,32	635.628,24	987.264,72	1.615.959,54			1.403.344,80		753.131,34	7.401.107,96
UKUPNO (SA PDV-OM):	6.948.997,97	1.632.639,06	1.979.583,84	5.681.505,96	3.308.350,00	1.971.476,00	2.784.585,96	1.205.196,00	2.011.868,82	27.524.203,61

U narednoj tabeli dat je prikaz aktivnosti provedenih tokom izrade općinskih elaborata i vremenski period realizacije.

Tabela 4. Prikaz realizovanih aktivnosti

AKTIVNOSTI	VREMENSKI PERIOD
Formirano Operativno tijelo za izradu općinskih elaborata	februar, 2016. godine
Sastanci predstavnika Zavoda sa vanjskim saradnikom i utvrđivanje projektnog zadatka za izradu tehničkih smjernica i općinskih elaborata Sastanci sa KJKP „Rad“ s ciljem prikupljanja analitičko-dokumentacione osnove	februar, 2016. godine
Sastanak Operativnog tijela na kojem je prezentiran Plan aktivnosti za izradu općinskih elaborata, subjekti koji učestvuju u njihovoj realizaciji, te okvirni rokovi za realizaciju zadataka	mart, 2016. godine
Sastanci sa predstavnicima Kantonalne uprave za inspekcijske poslove, KJKP „Tržnice i pijace“ i KJKP „Rad“	april, 2016. godine
Definisanje projektnog zadatka za geodetsko snimanje postojećeg stanja infrastrukture za otpad i formiranje GIS baze podataka Raspisan tender za geodetsko snimanje postojećeg stanja	juli, 2016. godine
Definisanje općih i tehničkih zahtjeva izgradnje infrastrukture za selektivno prikupljanje otpada	august, 2016. godine
Izbor i tipiziranje rješenja zelenih otoka i reciklažnih dvorišta prema namjeni prostora Pripremanje i slanje upitnika općinama za snimanje postojećeg stanja problematičnih lokacija na području općina KS	septembar, 2016. godine
Potpisan ugovor sa firmom „GEOPROF“ za snimanje postojećeg stanja	oktobar, 2016. godine
Pripremanje idejnih rješenja zelenih otoka i reciklažnih dvorišta Zoniranje prostora Kantona Sarajevo prema tipovima objekata u kojima nastaje komunalni otpad	novembar, 2016. godine
Isporučena GIS baza podataka	decembar, 2016. godine

Sastanak Operativnog tijela na kojem su prezentirane Tehničke smjernice za projektiranje infrastrukture za prihvat otpada i osnovni koncept izrade elaborata	mart, 2017. godine
Upućen zahtjev općinama za popunjavanje Upitnika za snimanje postojećeg stanja sa radnom kartom postojećeg stanja	mart, 2017. godine
Urgencija općinama Novo Sarajevo, Ilidža, Ilijaš i Novi Grad za dostavljanje popunjenih upitnika	april, 2017. godine
Sastanak Operativnog tijela : Usvajanje Prijedloga Tehničkih smjernica, Prezentacija postojećeg stanja i upute za II fazu	juni, 2017. godine
Članovima Operativnog tijela dostavljeno: Postojeće stanje i Podloga za rad na II fazi sa rokom za dostavljanje do 15.08.2017. godine	juni, 2017. godine
Upućena urgencija općinama koje nisu dostavile projekciju (Novi Grad,Centar,Novo Sarajevo,Vogošća,Hadžići,Trnovo)	august, 2017. godine
Sastanak Operativnog tijela - Prezentacija realizovanih aktivnosti II faze općinskih elaborata	novembar, 2017. godine
Radni sastanci: općine, KJKP „RAD“ i Zavod	januar i februar,2017. godine
Sastanak Operativnog tijela- Prezentacija realizovanih aktivnosti II faze općinskih elaborata i aktivnosti koje prethode realizaciji III faze općinskih elaborata	mart, 2018. godine
Predstavnicima Operativnog tijela upućen zahtjev za mišljenje na Projekciju razvoja	mart, 2018. godine
Prezentacija projekcije razvoja u općini Novi Grad	april, 2018. godine
Upućena urgencija za dostavljanje mišljenja na Projekciju razvoja (Centar, Vogošća, Hadžići, KJKP „PARK“, Kantonalna uprava za inspeksijske poslove)	maj, 2018. godine
Sastanak Operativnog tijela: Sumiranje mišljenja na Projekciju razvoja, sagledavanje aktivnosti koje prethode izradi Investicijskog plana (III faza elaborata) i određivanje prioriteta realizacije u smislu trogodišnjeg plana.	juli, 2018. godine
Zahtjev za određivanje prioriteta realizacije aktivnosti na izgradnji planirane infrastrukture (Akcioni plan) sa rokom za dostavljanje do 30.08.2018.	juli, 2018. godine
Radni sastanci sa odgovornim planerima – lociranje zelenih otoka u usvojenoj provedbeno-planskoj dokumentaciji	juli, 2018. godine
Članovima Operativnog tijela upućena: informacija o pomjeranju roka do 14.09.2018. za dostavljanje popunjenih tabela za Akcioni plan, orijentacioni troškovnik izgradnje zelenih otoka i reciklažnih dvorišta i tekstualno obrazloženje za edukativni pano	avgust, 2018. godine
Upućena urgencija općinama za dostavljanje popunjenih tabela za Akcioni plan (Centar, Hadžići, Novo Sarajevo, Trnovo, Vogošća)	septembar, 2018. godine
Sastanak sa Općinom Ilijaš na kojem su određeni prioriteti realizacije	septembar, 2018. godine
Sastanak sa predstavnicama Općine Centar na kojem je dato objašnjenje popunjavanja tabela za Akcioni plan	decembar, 2018. godine
Upućena urgencija općinama za dostavljanje popunjenih tabela za Akcioni plan (Hadžići, Trnovo, Centar)	decembar, 2018. godine

IV PRILOG

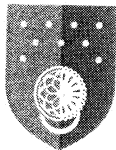
Prilog 1. Rješenje o imenovanju Operativnog tijela za izradu općinskih elaborata o lokacijama reciklažnih dvorišta, niša i zelenih otoka

Prilog 2. Mišljenje Operativnog tijela na Tehničke smjernice za projektiranje infrastrukture za prihvat otpada

Prilog 3. Mišljenje Operativnog tijela na Projekciju razvoja

Prilog 4. Orijentacioni troškovnik izgradnje zelenih otoka i reciklažnih dvorišta

Prilog 5. Tekstualno obrazloženje za edukativne panoe

BROJ: 02-23-4447/15

DATUM: 12.02.2016.

Na osnovu čl. 7o Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine (Sl. novine FBiH br.35/o5), direktor Zavoda za planiranje razvoja Kantona Sarajevo donosi

RJEŠENJE

o imenovanju Operativnog tijela za izradu općinskih elaborata o lokacijama reciklažnih dvorišta, niša i zelenih otoka

1. Imenuje se Operativno tijelo za izradu općinskih elaborata o lokacijama reciklažnih dvorišta, niša i zelenih otoka (u daljem tekstu Operativno tijelo) kojeg čine:
  - 1) Ilda Tanjo, Zavod za planiranje razvoja;
  - 2) Mira Grgić, Ministarstvo prostornog uređenja, gradnja i zaštite okoliša;
  - 3) Dževad Čeljo, Ministarstvo komunalne privrede i infrastrukture;
  - 4) Lejla Kujović, Kantonalna uprava za inspeksijske poslove;
  - 5) Maida Čukojević, KJKP „RAD“;
  - 6) Zehra Orahovac, Općina Novo Sarajevo;
  - 7) Mensur Čović, Općina Hadžići;
  - 8) Suad Handanagić, Općina Stari Grad;
  - 9) Mirsad Čaušević, Općina Ilidža;
  - 10) Sead Hodžić, Općina Trnovo;
  - 11) Fetah Kadrić, Općina Vogošća;
  - 12) Meliha Avdibegović, Općina Ilijaš;
  - 13) Amina Prašo, Općina Novi Grad;
  - 14) Gordana Trto, Općina Centar.

2. Zadaci Operativnog tijela su slijedeći:
  - Evidentiranje pozicije postojeće infrastrukture za prikupljanje otpada i njihovog stanja na terenu
  - Davanje informacija i analiza inspeksijskih izvještaja o postojećim specifičnim problemima u područjima prikupljanja, mišljenja o dobro riješenim prostorima i sugestija za poboljšanja
  - Analiza prostornih mogućnosti za smještaj reciklažnih dvorišta, niša i zelenih otoka
  - Specifikacija tehničkih zahtjeva za uređivanje lokacija
  - Definiranje specifičnih rješenja za općine Hadžići, Ilijaš, Ilidža i Trnovo
  - Usvajanje idejnog rješenja reciklažnih dvorišta, niša i zelenih otoka
  - Pozicioniranje novih lokacija u provedbeno-plansku dokumentaciju
  - Izrada akcionog plana sa finansijskim okvirom za realizaciju planirane infrastrukture

3. Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

Sarajevo, Branilaca Sarajeva 26; Pošt. pret 105;
Tel: Centrala + 387 33 258-275; + 387 33 258-285;
Tel: Direktor + 387 33 226-736; Fax: + 387 33 209-543;
Tel: Finansije, Tel: +387 33 555-175 Fax: + 387 33 207-321
Web: <http://zpr.ks.gov.ba> e-mail: info@zavodzpr-sa.ba

O b r a z l o ž e n j e

Plan upravljanja otpadom Kantona Sarajevo za period 2015-2020. godine („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj 29/15) usvojen je na sjednici Skupštine Kantona Sarajevo održanoj 21.07.2015. godine.

Akcionim planom, koji je sastavni dio Plana, utvrđene su mjere, aktivnosti, nosioci aktivnosti i potrebna sredstva za realizaciju istog u narednom petogodišnjem periodu. Jedna od aktivnosti predviđena Akcionim planom je Izrada općinskih elaborata o lokacijama reciklažnih dvorišta, niša i zelenih otoka u svim općinama KS, sa lociranjem u prostorno-planskoj dokumentaciji i investicijskim planom, a čiji su nosioci aktivnosti Ministarstvo prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša, Zavod za planiranje razvoja KS i općinska odjeljenja za poslove prostornog uređenja i komunalne poslove.

Operativni cilj definisan Planom upravljanja otpadom KS koji se odnosi na unaprijeđenje sistema upravljanja komunalnim otpadom je „uspostaviti sistem odvojenog prikupljanja otpada u svim općinama KS“ nadogradnjom postojeće infrastrukture, te na taj način povećati količine odvojeno prikupljenog otpada za recikliranje. Buduću infrastrukturu za izdvajanje otpada činit će: zeleni otoci, reciklažna dvorišta i kante ili kontejneri za dvolinjsko prikupljanje.

S obzirom da lokacije za infrastrukturu za otpad trebaju biti osigurane u regulacionim planovima općina/grada, a imajući u vidu da je većina planova već izrađena, te da je postupak izmjene i dopune skup i spor proces, pristupilo se izradi elaborata o lokacijama reciklažnih dvorišta, niša i zelenih otoka u svim općinama KS kojim će se definirati kriteriji za utvrđivanje broja potrebnih lokacija, opreme i tehničkih zahtjeva za lokacije, uvažavajući raspoloživi prostor, projekcije urbanog razvoja i ciljeve koji se žele postići u pogledu izdvajanja otpada.

Na temelju općinskih elaborata predviđeno je donošenje Kantonalne odluke o lokacijama reciklažnih dvorišta, niša i zelenih otoka na osnovu koje će općine koje imaju važeće regulacione planove u postupku izmjena i dopuna ili u postupku izrade novih, a nakon isticanja važećih, unijeti lokacije u regulacione planove. Općine ne mogu donijeti odluku o pristupanju izradi novog regulacionog plana, ukoliko u odluci nije jasno navedeno da je utvrđivanje lokacija za infrastrukturu za otpad sastavni dio regulacionog plana.

Zbog značaja koordinacije pri izradi Općinskih elaborata, predviđeno je uspostavljanje Operativnog tijela kojeg će činiti predstavnici Zavoda za planiranje razvoja KS, Ministarstva prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša, Ministarstva komunalne privrede i infrastrukture, općina Kantona, Kantonalne uprave za inspekcijske poslove i KJKP „Rad“-a. Na zahtjev Zavoda za planiranje razvoja, navedene institucije su predložile svoje predstavnike u Operativno tijelo.

Direktor
Hamdija Efendić, dipl.ing.građ.

Pravna pouka:

Protiv ovog Rješenja zainteresovana lica mogu podnijeti prigovor direktoru Zavoda za planiranje razvoja Kantona Sarajevo u roku 15 dana od dana prijema

Dostaviti:

- Imenovanim,
- Sektor za prostorno planiranje,
- Arhiva.

PRILOG 2. MIŠLJENJE OPERATIVNOG TIJELA NA TEHNIČKE SMJERNICE ZA PROJEKTIRANJE INFRASTRUKTURE ZA PRIHVAT OTPADA (NACRT)

RB	PRIMJEDBA, PRIJEDLOG ILI SUGESTIJA		OBRAZLOŽENJE
MINISTARSTVO PROSTORNOG UREĐENJA, GRAĐENJA I ZAŠTITE OKOLIŠA			
I.	Naziv dokumenta je Tehničke smjernice. U dokumentu se ne kaže zašto se rade tehničke smjernice, osim uopšteno da je to potrebno. U ciljevima dokumenta navode se samo tehničke smjernice i daje se projektni zadatak za tehničke smjernice. Nigdje se u dokumentu ne pominje projekat koji je osnov za izradu tehničkih smjernica.		Izvršit će se dopuna Uvodnog dijela Tehničkih smjernica sa svim informacijama o projektu.
	Nije potrebno ulaziti previše u tehničkim smjernicama u projektovanje infrastrukture, jer će svako reciklažno dvorište i svaki zeleni otok morati imati izvedbeni projekat koji zavisi od lokacije, urbanističku i građevinsku dozvolu, dozvolu za upravljanje otpadom, itd.		Idejna rješenja su podloga općinama za izbor lokacija jer daju informaciju o potrebnoj veličini prostora za smještaj infrastrukture, tehničkim uslovima koji moraju biti ispunjeni pri planiranju infrastrukture čime se olakšava ishodovanje saglasnosti i dozvola i dr.
	Četiri mjeseca od potpisivanja Sporazuma između Zavoda i Ministarstva nije se ni pristupilo izradi elaborata. Tehničke smjernice je dobro imati, ali cilj projekta su elaborati.		U fazi izrade tehničkih smjernica značajan dio vremena se posvetio izradi Gis baze podataka postojećeg stanja što je zbog tenderske procedure oduzelo puno vremena (4 mjeseca). Informacije koje sadrži Gis baza podataka će biti prikazane u općinskim elaboratima, te se može smatrati da je dio posla na izradi općinskih elaborata urađen. Također, određen vremenski period prikupljali su se podaci općina KS o problematičnim lokacijama na njihovom području. Tehničke smjernice je potrebno imati kako bi se u općinskim elaboratima mogle definisati lokacije za infrastrukturu.
II.	Procjena potrebnog broja posuda u poglavlju 5. Tehničkih smjernica ne odražava stvarne potrebe.		Izvršit će se korekcija proračuna u skladu sa prijedlogom KJKP „RAD“.
	Strana 6. Nije jasno koji je cilj navođenja propisa i zašto su navedeni ovi propisi, a drugi nisu. Nisu navedeni svi relevantni propisi. Za Zakon o komunalnom otpadu navodi se da je u nacrtu. Ovaj propis je bio u nacrtu 2010.godine, sad nije, te iako ga treba pomenuti u tekstu, ne može se navesti kao propis koji je u nacrtu. Pravilnike o ambalažnom i električnom i elektronskom otpadu treba dodati broj Službenih novina gdje su objavljene izmjene.		Propisi su navedeni da: -pokažu postojanje prostornih ograničenja za smještaj infrastrukture (saobraćaj); -ukažu na ispravan način postupanja sa pojedinim kategorijama otpada koji se trenutno odlažu azjedno sa miješani komunalnim opadom (ambalažni, EE-otpad); -skrenu pozornost na hijerarhiju postupanja sa otpadom. Detaljan prikaz ovih aspekata navedenih propisa dat je u Planu upravljanja otpadom KS, a u Tehn.smjernicama uzete su u obzir odredbe ovih zakona koje utiču na tehničke aspekte smjernica upravljanja komunalnim otpadom.
	Strana 9. Navodi se sastav otpada iz 2006.godine. Ovaj podatak nije primjenjiv i ne može se projektovati na osnovu ovog sastava.		Zavod ne posjeduje novije podatke. Isti podatak je naveden u Planu upravljanja otpadom KS koji je usvojen na Skupštini KS 2015. godine.
	Strana 11. Postojeća infrastruktura: 9021 kontejner za miješani otpad; 59 korpi; 40 kućnih kanti; 5 press kontejnera; 572 kontejnera za		U ukupnom broju kontejnera za odvojeno prikupljanje otpada uračunati su i podzemni kontejneri, dok je u istom poglavlju u tekstu navedeno

	odvojeno skupljanje (nema podatka koliko podzemnih, iako su izgrađeni).		koliko i na području kojih općina je izrađeno podzemnih kontejnera.
III.	Strana 13. Navodi se da je u toku dobijanje urbanističke saglasnosti za reciklažno dvorište u Ilijašu. Dobro bi bilo znati ko je podnio zahtjev, ko je vlasnik reciklažnog dvorišta, ko će upravljati.		Smjernice će se dopuniti ovom informacijom.
	Strana 17. Navedeno je da upravljanje RCUO i reciklažnim dvorištima vrši komunalno preduzeće ili drugi subjekt ukoliko se dokaže opravdanost kroz izradu posebne studije. Ne treba izjednačavati upravljanje RCUO sa upravljanjem reciklažnim dvorištem.		Izvršit će se korekcija teksta.
	Strana 17. Zeleni otoci – ne slažem se sa idejom da kontejneri za električni otpad budu na zelenim otocima. Zeleni otoci nisu dovoljno osigurani za opasni otpad. Takođe, može stvoriti zabunu korištenje crnih kanti za električni otpad, budući da u crne kante za miješani otpad u dvolinijskom sistemu.		Pozicioniranje posuda za EE u okviru zelenog otoka predloženo je iz razloga povećanja sabirnih mjesta koje će biti bliže građanima, kako bi se smanjilo odlaganje EE otpada u okviru miješanog otpada. Imajući u vidu da je otvor za odlaganje prilagođen sitnom EE otpadu, ovdje nije za očekivati odlaganje računala i drugog krupnog EE otpada. Međutim, izvršit će se izmjena, a svakako da treba, nakon što se stanovništvo navikne na selektivno prikupljanje, vremenom dodavati posude za druge vrste otpada na zelenim otocima.
IV.	Strana 17. Smatram da se naljepnice nisu pokazale kao efikasne na postojećim posudama za odvojeno skupljanje, jer se lako skidaju, a skupe su. Može li se razmisliti da na kontejneru bude utisnuta farba sa podacima.		Naljepnice su predviđene samo u postojećim nišama. Naljepnice se mogu zamijeniti pločama koje će se objesiti na svod niše, moguće je i osmisliti drugi vid označavanja.
	Strana 17. Skupljanje stakla i tekstila nije se dosad pokazalo opravdanim.		Smjernica za prikupljanje stakla u okviru zelenih otoka je definisana u Kantonalnom planu za upravljanje otpadom, kao i u važećim propisima.
	Strana 18. Kod zelenih otoka se površina opisuje kao dvorište, možda bi bolje bilo umjesto dvorište staviti prostor da ne asocira na reciklažna dvorišta.		Izvršit će se izmjena teksta.
	Strana 24. Nije logično da se u reciklažnom dvorištu skuplja opasni otpad, a nije navedena mogućnost papira, plastike, metala, stakla.		U tekstu je navedeno koje su to opasne komponente komunalnog otpada koje se mogu prikupljati u reciklažnim dvorištima. Samo na organizacionoj šemi reciklažnog dvorišta manjih kapaciteta Tip 2 koje je namijenjeno općinama koje imaju manjak prostora nije navedena mogućnost prikupljanja papira, plastike i stakla. Papir, plastika, metal, staklo odvojeno će se prikupljati na zelenim otocima kojih će sigurno biti u većem broju.
	Strana 26. Za dvolinijski sistem navodi se ambalažni otpad, bolje bi bilo staviti riječ reciklažni, jer papir i plastika koji se skuplja nije samo ambalažni otpad (novinski papir, knjige itd.).		Izvršit će se korekcija teksta.
V.	Strana 27. Treba jasnije navesti šta smije u koju posudu u cijelom dokumentu, čepovi piše crna posuda, a u posudi za PET ne piše da ne smiju čepovi, da li se skidaju ili ne, da li se plastična ambalaža treba		Navedena raspodjela otpada u dvolinijskom sistemu preuzeta je iz Projekta dvolinijskog prikupljanja otpada koji provodi Kanton Sarajevo putem KJKP „RAD“.

	prati, koje vrste papira mogu, a koje ne, ima puno toga što treba pojasniti. Treba dopuniti opis vrsta otpada.		
	Strana 37.Smatram da silna stabla oko reciklažnog dvorišta više štete nego što koriste. Na skici je navedeno „stablašice“, te nije jasno na što se misli.		Dat je prijedlog idejnog rješenja hortikulturnog uređenja koje ima dvostrukturu ulogu estetike i zaštite od buke.
	OPĆINA NOVI GRAD		
VI.	Općina Novi Grad Sarajevo je i dalje stava da na našoj općini nema prostornih mogućnosti za reciklažna dvorišta, pogotovo u urbanim mjestima, obzirom da je gradska deponija na lokalitetu koja pripada našoj općini (da li je moguće napraviti reciklažna dvorišta sa ukopanim kantama za otpad?).		Mišljenja smo da je moguće naći površinu od 18-33 m ² na području svih općina kantona Sarajevo s ciljem uspostavljanja reciklaže koja je jedna od prioritarnih stvari na kojima treba raditi. Predložena idejna rješenja reciklažnih dvorišta moguće je uklopiti u urbana područja općina. Općina treba pri izradi općinskog elaborata definisati lokacije za podzemna reciklažna dvorišta. Na području deponije Smiljevići nema reciklažnog dvorišta koje udovoljava ovim uslovima i stoga je potrebno izraditi reciklažno dvorište koje omogućava prikupljanje svih vrsta otpada, a koje je ujedno i lako dostupno stanovništvu.
	U urbanim područjima Općine Novi Grad smo stava da se trebaju postaviti samo ukopane ili poluukopane kante.		Općina ima mogućnost izbora tipova posuda iz ponuđenih rješenja. Općina u svom elaboratu treba odrediti lokaciju i tip.
	Na strani 13. treba izmjeniti dio vezan za izgradnju zelenih otoka i to: Općina Novi Grad je izgradila 4 zelena otoka sa po 3 polupodzemna kontajnera (papir, pet i mješani otpad).		Preostala tri zelena otoka su izgrađena nakon snimanja postojećeg stanja infrastrukture. Izvršit će se izmjena teksta.
	Na strani 26. (6.3) Nije navedeno u tekstu da je u Općini Novi Grad, u Mjesnoj zajednici "Zabrđe" uveden dvolinijski sistem prikupljanja otpada.		U općinskim elaboratima bit će tačno navedeno u kojim mjesnim zajednicama je uveden dvolinijski sistem prikupljanja otpada.
	Bitno je navesti i da Općina Novi Grad nema dovoljan broj ispravnih kanti za prikupljanje otpada (ima šupljih i oštećenih), i potrebno je na već formiranim zelenim otocima obezbjediti natpise koji odgovaraju boji ambalaže otpada koji se prikuplja.		U tehničkim smjernicama je podatak o oštećenosti posuda za prikupljanje otpada, a općinskim elaboratima tačno će se utvrditi lokacije i broj oštećenih kontejnera na istim. Jedna od tehničkih smjernica jeste postavljanje edukativnih i informativnih panoa o selektivnom načinu prikupljanja otpada.
		OPĆINA ILIDŽA	
VII.	Iako su u pojedinim zelenim otocima navedeni i prostori za odvajanje elektroničkog otpada, nije naveden potreban broj istih po općinama.		Ne postoje dostupni podaci o količinama proizvedenog EE-otpada na području KS.
	Također bi bilo poželjno da se da koncizan i detaljan način proračuna potrebnog broja određene vrste kontejnera (plastika, papir, staklo, elektronički otpad, tekstilni otpad, mješoviti otpad) po km ² po općinama da bi se moglo pratiti stanje istih.		Osnova za procjenu po km ² nije pouzdana zbog različite gustine naseljensoti, morfologija terena, tipova objekata itd. Izvršit će se korekcija proračuna u skladu sa prijedlogom KJKP „RAD“.
	Komentar da nije detaljno navedeno ko bi vršio edukaciju stanovništva u kojem se uspostavlja sistem dvolinijskog prikupljanja otpada, ko bi nabavljao potrebni materijal i podjelu i koja je vremenska instanca u kojem bi taj proces trebao najkasnije početi.		Navedena pitanja bit će precizirana Akcionim planom općinskih elaborata, dok je edukaciju stanovništva u proteklom periodu vršio KJKP „RAD“ u saradnji sa mjesnim zajednicama općina KS.

	Komentar koji se odnosi koncept izrade općinskih elaborata i donošenje odluke o lokacija reciklažnih dvorišta, niša i zelenih otoka. (Trebalo bi naznačiti od koje vremenske instance bi započela primjena ovih smjernica, koji organi su za to nadležni, da li lokalne zajednice ili resorno kantonalno ministarstvo obzirom da je otpad u kantonalnoj nadležnosti, i da li je potrebno na osnovu ovih smjernica uraditi neki vid elaborata po općinama u kojem bi se detaljno odredio broj kontejnera za pojedine vrste otpada, lokacije, ishodovala dozvole, projekti i pozicioniranje reciklažnih dvorišta, upoznavanje i edukacija javnosti o istim i u kojem vremenskom periodu kao i način finansiranja istog).		Primjena tehničkih smjernica počinje izradom općinskih elaborata na način da će općine pri odabiru lokacija zelenih otoka morati poštovati uslove definisane Tehničkim smjernicama. Vremenski period i način finansiranja bit će prezentirani u akcionom planom koji će sačinjavati prioritete iz općinskih elaborata.
	Sugestija da bi u smjernicama trebalo navesti da se u nekom roku uradi i Studija izvodljivosti za prikupljanje otpada i koinseraciju istog to jest da se od otpada proizvode novi proizvodi koji bi bili prihvatljivi za tržište i ekonomski konkurentni.		Predložena Studija nije predmet izrade ovog dokument.
OPĆINA VOGOŠĆA			
VIII.	Pojašnjenje predzadnje stavke na strani br. 19 koja glasi "Infrastruktura za prikupljanje otpada se mogu postavljati u pojasu lokalne ceste i to isključivo van kolovoza namjenjenoj za dvosmjerni saobraćaj vozila samo u slučaju da na dijelu puta na kojem bi širina slobodnog prolaza", nije jasno definisano, nešto nedostaje, te molimo pojašnjenje.		Navedena smjernica se odnosi na izgradnju niša u pojasu (misli se zaštitnom pojasu lokalne ceste koji iznosi 5 m), od krajnje ivice kolovoza mora se planirati 3 metra slobodnog prostora za postavljanje komunalne infrastrukture kako se ne bi uticalo na bezbjednost odvijanja saobraćaja.
	Takođe tehnički uslovi za niše 8. stavka koja se odnosi na postavljanje informativnih panoa, da li će biti propisan jednoobrazni tekst i ko će postavljati iste, odnosno u čijoj je to nadležnosti.		U tehničkim smjernicama je navedeno da idejna rješenja trebaju biti unificirana sa jednoobraznim tekstom za panoa. Iste je potrebno izraditi pri izgradnji zelenih otoka, a pitanja nadležnosti bit će precizirana kantonalnom odlukom o lokacijama reciklažnih dvorišta, niša i zelenih otoka.
MINISTARSTVO KOMUNALNE PRIVREDE I INFRASTRUKTURE			
IX.	Na stranici broj 6. gdje se navodi novi predloženi i nacrt Zakona o upravljanju komunalnim otpadom, navedete kako će isti biti donešen u ovisnosti od donošenja Zakona o lokalnoj samoupravi. Također bitno je naglasiti da će nakon donošenja Zakona o lokalnoj samoupravi biti donešen i novi Zakon o komunalnim djelatnostima kao i novi Zakon o komunalnoj čistoći.		Izvršit će se izmjena teksta.
OPĆINA NOVO SARAJEVO			
X.	Prijedlog novog tipa posude-zvono, za koji je Općina Novo Sarajevo zainteresovana jer nije potrebno pribavljanje raznih saglasnosti od komunalnih preduzeća i građevinske dozvole.		Tehničke smjernice će se nadopuniti prijedlogom zelenog otoka sa zvonima.
OPĆINA TRNOVO			
XI.	Da se prilikom izrade novih provedbeno-planskih dokumenata predvidi i infrastruktura za prihvat otpada.		U Odlukama o pristupanju izradi provedbeno-planske dokumentacije navode se smjernice koje se tiču planiranja infrastrukture za prikupljanje

			otpada. Također, lokacije koje se definišu općinskim elaboratima će se ucrtavati u provedbeno-plansku dokumentaciju pri njihovim izmjenama ili donošenju.
	Da se za reciklažno dvorište ostavi mogućnost manje tlocrtnne površine zbog lakšeg iznalaženja lokacije (kao što je uradila općina Ilijaš).		Tehničke smjernice će se dopuniti prijedlogom idejnog rješenja reciklažnog dvorišta većih kapaciteta sa manjom tlocrtnom površinom.
KANTONALNA UPRAVA ZA INSPEKCIJSKE POSLOVE			
XII.	U tački 6. Nacrta: u konceptu prikupljanja komunalnog otpada, trebalo bi da se ima u vidu i teži ka tome, da se bio razgradivi otpad u budućnosti koristi proizvodnju obnovljive energije, planiranje biogas projekata, odnosno da se organski otpad odlaže u zatvorene bazene za biogas i koristi za dobijanje energije (obnovljiv izvor energije) iz razloga smanjenja količina komunalnog otpada, i smanjenje potrošnje električne energije, i drugih energenata za zagrijavanje u cilju zaštite zraka (veliki problem grada Sarajeva-zagađenje).		Moguće je u područjima u kojima je poznato da nastaju velike količine organskog otpada planirati zelene otoke sa kontejnerima za ovu vrstu otpada (tržnice, pijace). Vremenom nakon što se stanovništvo anvikne na selektivno odvajanje papira, plastike i stakla moguće je vremenom dodavati i posude za druge vrste otpada. Međutim, pitanja korištenja otpada za dobijanje energije nisu predmet izrade Tehničkih smjernicama.
	U tački 6.1.2.1.: potrebno je da se u tehničke uslove za niše doda i točka koja bi glasila da na svim nišama treba da stoji tabla sa osnovnim informacijama: naziv preduzeća koje odvozi otpad i održava posude i niše, kontakt telefon radne jedinice za održavanje i odvoz otpada, termini odvoženja otpada, kontakt telefon Službe komunalnih redara KJKP "RAD" radi prijave nelegalnih radnji (odlaganje kabastog otpada, ne selektiranja otpada prema vrsti) informacije o namjeni zelenih, plavih, žutih posuda).		Navedeno je da je potrebno izgraditi edukativne i informativne panoje od vodootpornog materijala na svim zelenim otocima. Nadopuniti će se tekstualni dio sa podatkom koje vrste informacije treba da sadrže panoi.
	Tačka 6.1.1.2. : u dijelovima uže gradske jezgre gdje postoje veliki problemi oko prikupljanja otpada kao i odlaganja istog, treba uvesti dvolinijski sistem tamo gdje ne postoje mogućnosti zbog gustine izgradnje objekata smještanje posuda i niša, te takođe treba voditi računa da je dobar dio Općine Stari Grad i Centar (kako objekti tako i ambijentalne cjeline) pod zaštitom Kantona kao i da se Čaršija nalazi zaštićena kao Nacionalni spomenik, te veliku posjećenost turista, tako da treba termine odlaganja i odvoza otpada uskladiti kako bi se izbjegle saobraćajne gužve i popodneve-posao).		Općine će u elaboratima odrediti lokacije zelenih otoka i dvolinijskog sistema. Svakako da će se uzeti u obzir navedene sugestije.
XIII.	U tački 7.: potrebno je detaljnije ove informacije o dovoljnom broju posuda uskladiti sa KJKP "RAD", njihovom nadležnom službom, jer situacija na terenu i broj prijava KUIP-u ne govore u prilog tome.		Proračun potrebnog broja posuda će se korigovati u skladu sa prijedlogom KJKP „RAD“.
KANTONALNA JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE „RAD“			
XIV.	U tabeli 5. „Posude za prikupljanje komunalnog otpada u općinama KS“, propušteno je da se u GIS bazu podataka upišu i sve korpe i press kontejneri koje prazni KJKP „RAD“. Naime, tačan podatak iznosi 181 korpa i 13 press kontejnera. Smatramo da se ovaj podatak treba odmah		Izvršit će se korekcija teksta, običi će se teren i locirat će se nedostajuće korpe i press kontejneri u GIS bazu podataka.

	<p>uvrstiti u ovu tabelu, a da se naknadno sa predstavnikom Zavoda unesu nedostajući podaci u GIS bazu podataka.</p>		
	<p>Na stranici 13. Reciklažna dvorišta, potrebno je naglasiti da od 2017. godine KJKP „RAD“ će na području Kantona Sarajevo organizovati tri akcije prikupljanja kabastog otpada, tako što će se uz proljetnu i jesenju akciju dodati i ljetna akcija prikupljanja kabastog otpada.</p>		<p>Izvršit će se korekcija teksta.</p>
	<p>Prema našim istraživanjima na terenu, u jednom kontejneru zapremine 1,1 m³ vaganjem miješanog komunalnog otpada sa više lokacija došli smo do podatka da se težina kreće od 80 kg do 120 kg po kontejneru. To znači da srednja vrijednost iznosi 100 kg miješanog komunalnog otpada po jednom kontejneru. Prema „Studiji izvodljivosti za pilot projekat prerade otpada KJKP „RAD“ Sarajevo“ koju je izradio projekat EU-a "Pilot projekat za reciklažu u BiH" 2007. godine, za proračun potrebnog broja kontejnera uzeta je sljedeća prosječna gustina: Papir /karton = 45 kg/m³ u kont. Plastika i metal = 50 kg/m³ (uključen i otpad zbog nepravilnog razdvajanja)</p>		<p>Izvršit će se korekcija proračuna potrebnog broja posuda.</p>
	<p>U poglavlju 6.1. Zeleni otoci, navedeno je „da se posude pravnih subjekata mogu držati u sklopu zelenih otoka, a da nisu predviđene za korištenje od strane građana.“ Smatramo da nije jasno kako će se neka posuda nalaziti u sklopu zelenog otoka, a da je neće moći koristiti građani. Molimo da se ovaj dio objasni. Također, smatramo da se ovaj ustupak može dati samo onim pravnim licima koja nemaju svoj vlastiti prostor za smještaj posuda za otpad i uz saglasnost nadležnog općinskog organa, pa bi u tom smislu trebalo i dopuniti ovaj tekst.</p>		<p>Posude pravnih subjekata , ukoliko ima raspoloživog prostora, mogu se držati na zelenim otocima namjenjenim stanovništvu. Međutim, te posude moraju biti posebno označene tj. da se na istim može vidjeti da one služe za odlaganje otpada pravog subjekta, a ne građana, jer će građani u sklopu zelenog otoka imati posude koje su njima namjenjene.</p>
	<p>U poglavlju 6.1.2. Tehnicki uslovi za zelene otoke, na slici 2. Idejno riješenje nadzemnog zelenog otoka osim vrsta otpada za recikliranje (papir, plastika, staklo, tekstil, EE otpad) nalazi se i kontejner za miješani otpad. Smatramo da bi se na ovako izgrađenom zelenom otoku trebao nalaziti samo reciklažni otpad, jer građani već imaju mjesta za odlaganje miješanog komunalnog otpada. Jedan kontejner za miješani otpad na ovom mjestu bi mogao mnogim građanima dati mogućnost da na to mjesto donose i miješaju sve vrste otpada. Smatramo da na ovoj vrsti zelenog otoka treba eliminisati kontejner za miješani otpad. Kada je u pitanju zeleni otok u okviru postojeće niše, onda je opravdano da se na ovim mjestima nalazi i dovoljan broj kontejnera za miješani komunalni otpad.</p>		<p>Obzirom da je na lokacijama zelenih otoka predviđeno odvojeno prikupljanje papira, plastike, stakla, tekstila i EE-otpada ostaje nezbrinuta „mokra frakcija“ za koju bi građanin onda morao ići na drugu lokaciju ako izbacimo posudu za miješani otpad. Mogućnost odlaganja miješanog otpada na lokaciji zelenog otoka data je iz razloga da građani steknu naviku odlaganja otpada na za to utvrđeno mjesto.</p>
XV.	<p>U poglavlju 6.1.2.2. Podzemni zeleni otoci, izgradnja podzemnih otoka ne treba biti ograničena samo na općine Stari Grad i Centar, već da se</p>		<p>Izvršit će se korekcija teksta.</p>

	izgradnja ovih podzemnih otoka omogućiti svim općinama koje žele ulagati u ovu infrastrukturu.		
	U poglavlju 6.2. Reciklažna dvorišta, navedeno je da općine Trnovo, Hadžići, Ilijaš i Vogošća trebaju planirati reciklažna dvorišta većih kapaciteta kako bi se vršio i tretman otpada sabijanjem na istom prostoru cca 2.000 m ² . Smatramo da je ovaj prostor prevelik, naročito za ove općine koje imaju npr. Trnovo sa 1.502 stanovnika ili Ilijaš sa 19.603 stanovnika. Za ove općine i na mnogo manjem prostoru obje funkcije mogu biti zadovoljene.		Tehničke smjernice će se dopuniti prijedlogom idejnog rješenja reciklažnog dvorišta većih kapaciteta sa manjom tlocrtnom površinom.
XVI.	U poglavlju 6.3. Dvolinijski sistem, također su ograničeni prostori za uvođenje dvolinijskog sistema, što ne bi trebalo. Smatramo da općine trebaju u svojim elaboratima ocijeniti potrebe i mogućnosti uvođenja dvolinijskog sistema u individualnim stambenim objektima i gdje god se ovaj sistem unaprijediti sistem prikupljanja otpada, potrebno je uvesti taj sistem, a istovremeno planirati i neophodan broj vozila koje tehnički mogu zadovoljiti pražnjenje ovih kanti.		Područja u kojima se uspostavlja dvolinijski sistem će definirati općine u elaboratima.
	U tekstu se primjećuje nedostatak zelenog otoka sa zvonima od 2, 3 i 4 m ³ . Ovakav zeleni otok ima mnoge prednosti poput: male površine prostora u odnosu na zapreminu, kontejneri se ne mogu otvarati od strane građana, istim vozilom za pražnjenje podzemnih kontejnera mole se vršiti i pražnjenje zvona. Smatramo da bi bilo potrebno da se i ova vrsta zelenih otoka, uvrsti kako bi općine mogle u nekim područjima sa manje prostora planirati i ovu vrstu zelenog otoka.		Tehničke smjernice će se nadopuniti prijedlogom zelenog otoka sa zvonima.

PRILOG 3. MIŠLJENJE OPERATIVNOG TIJELA NA PROJEKCIJU RAZVOJA		
II FAZA		
RB	PRIMJEDBA, PRIJEDLOG ILI SUGESTIJA	OBRAZLOŽENJE
MINISTARSTVO PROSTORNOG UREĐENJA, GRAĐENJA I ZAŠTITE OKOLIŠA		
I.	<p>Iz same naslovne strane, vidljivo je da se odnosi na „Projekciju razvoja“. Ono što nije jasno je da li je ovo kompletan elaborat za svaku općinu ili samo jedan od dokumenata za navedenu općinu. Ako je samo dio, onda je prihvatljiv način prezentiranja.</p> <p>Kad se radi o novoj infrastrukturi, bez obzira na to da li je ovo finalni dokument ili samo dio, nedostaje prijedlog nove infrastrukture sa opisima (nije dovoljno reći zeleni otok tip 1, treba opis). Posebno je šturo dat opis vezan za reciklažna dvorišta u svim elaboratima.</p> <p>Takođe bi trebalo navesti u svakom elaboratu u tekstualnom dijelu ukupan broj planiranih reciklažnih dvorišta za općinu, ukupan broj planiranih zelenih otoka, ukupan broj posuda koje treba nabaviti.</p>	<p>Općinski elaborat sadrži tri faze: Postojeće stanje – I faza, Projekcija razvoja – II faza i Investicijski plan – III faza.</p> <p>Opis tipova zelenih otoka i reciklažnih dvorišta dat je u Tehničkim smjernicama za projektiranje infrastrukture za prihvat otpada koje su korištene kao podloga pri određivanju prijedloga rješenja.</p> <p>U finalnom dokumentu općinskih elaborata tekstualni dio u projekciji razvoja nadopuniti će se paragrafom koji će sadržavati ukupan broj planirane infrastrukture i opis tipova zelenih otoka i reciklažnih dvorišta.</p>
MINISTARSTVO KOMUNALNE PRIVREDE I INFRASTRUKTURE		
II.	U mišljenju su navedene odredbe članova Zakona o komunalnoj čistoći, smjernice iz Plana upravljanja otpadom KS i sl.	Vodeći će smjernicama federalnog i kantonalnog plana upravljanja otpadom pokrenuta je izrada predmetnih elaborata, te su isti rađeni na način da su se pratile odredbe zakonskih propisa iz predmetne oblasti.
KANTONALNA UPRAVA ZA INSPEKCIJSKE POSLOVE		
III.	Pozitivno mišljenje, bez primjedbi i sugestija.	
KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE „RAD“		
IV.	<p>Greška u evidentiranju vlasnika posude na 64 lokacije za prikupljanje otpada.</p> <p>U elaboratima je navedeno da su vlasnici pravna lica, a vlasnik posude je KJKP „RAD“.</p>	<p>Lokacije, na koje se sugeriše, su na području općine Ilijaš i Hadžići. Za dvije lokacije u Ilijašu utvrđeno je da su posude u vlasništvu pravnih lica, za lokaciju ILS 283 planiran je Tip 3, dok je preostali broj lokacija tretiran kroz dvolinijski sistem.</p> <p>Na području općine Hadžići za tri lokacije (HA 80, HA 81 i TR 16) planiran je Tip 3, sedam lokacija se ukida, a za 11 je ustanovljeno da su posude u vlasništvu pravnih lica.</p>
	Komentar da je najbitniji element određivanja i uređenja lokacija za odlaganje otpada urbanistički odjel općina. Nedefinisani elementi komunalne infrastrukture od trenutka izrade projekta do izdavanja i upotrebne dozvole za novoizgrađene objekte uzrokuju probleme u smislu nedovoljnog broja posuda, neadekvatnom tipu posuda i dr. Dosadašnje iskustvo KJKP „RAD“ pokazalo je da nerješavanje pitanja komunalne infrastrukture za otpad od strane investitora građevinskih objekata dovode do problema za prikupljanje komunalnog otpada.	Od strane Zavoda upućen je zahtjev općinama da radnim sastancima na kojima su se određivali prijedlozi rješenja za lokacije u smislu njihove transformacije u zelene otoke, pored članova Operativnog tijela, prisustvuju i predstavnici službi za prostorno uređenje. Odaziv nije bio zadovoljavajući i mišljenja smo da će se njihova uloga i problemi navedeni prepoznati pri

			izradi prijedloga Odluke o provođenju elaborata. Pravnim propisima obavezujuće je traženje saglasnosti nadležnog preduzeća za prikupljanje otpada pri izdavanju dozvola za nove objekte.
KANTONALNA JAVNA USTANOVA ZA ZAŠTIĆENA PRIRODNA PODRUČJA			
V.	<p>SPOMENIK PRIRODE „SKAKAVAC“ - Zeleni otok ZOZP 40 koji se nalazi u selu Luke je sa aspekta naseljenosti, tradicionalnog načina života, loše cestovne povezanosti neupotrebljiv, te bi ga trebalo isključiti iz planske dokumentacije, također locirati zeleni otok Tip 4 izvan obuhvata na lokaciji na kojoj je planirano uspostavljanje parking prostora iz pravca općine Centar.</p> <p>ZAŠTIĆENI PEJZAŽ „BIJAMBARE“ - Zeleni otok ZOZP 35 se nalazi u okviru prostora turističkog objekta koji je u privatnom vlasništvu; Zeleni otok ZOZP 32 Tip 4 promjeniti u zeleni otok Tip 6 zbog estetske forme i blizine ulaza u planirani objekat edukacijskog centra; Zeleni otok ZOZP 31 je preblizu ili možda čak i unutar granica koje su planirane za prostor budućeg parka minijatura, te je isti potrebno prebaciti u okviru zone ekokampa (na ovoj površini se predlaže Tip 6); Planirati u okviru granica Eko-kampa jedan podzemni zeleni otok koji bi služio za centralizovano prikupljanje.</p> <p>ZAŠTIĆENI PEJZAŽ „TREBEVIĆ“ – Zeleni otok ZOZP 23 zamjeniti sa tipom 6, obzirom da je planiran podzmeni zeleni otok na lokalitetu Ravne u blizini parking prostora; Pomjeriti lokaciju ZOZP 22 na udaljenost od 200 m uz glavnu šetnicu na mjestu zadržavanja posjetilaca; pronaći rješenje za uspostavljanje selektivnog prikupljanja otpada za objekte pravnih lica.</p> <p>Navesti smjernicu da se uz planirane zelene otoke mogu dodati posude za pseći otpad u zavisnosti od potreba.</p>		<p>SP „Skakavac“ - Lokacija zelenog otoka ZOZP 40 Tip 4 će se iz opravdanih razloga izbaciti iz elaborata, dok će se zeleni otok Tip 4 locirati na predloženoj lokaciji.</p> <p>ZP „Bijambare“ – Planirana lokacija ZOZP 35 će se ukinuti obzirom da je u krugu turističkog objekta u vlasništvu pravnog lica koji nisu predmet izrade elaborata. Za lokacije ZOZP 32 i ZOZP 31 promjeniti će se planirani tip zelenog otoka.</p> <p>Prema Urbanističkom projektu „EDUKACIONO-REKREACIONI - EKO KAMP I SPORTSKO-REKREACIONE ZONE 1 “ planirana je izgradnja dvije niše sa posudama od 1,1 m³ za prikupljanje reciklažnog i miješanog komunalnog otpada (Tip 4) za potrebe edukacionog centra, restorana, upravitelja i sl., te će se iste planirati elaboratima. Obzirom na dimenzije vozila i manipulativnog prostora koji je potreban istom za pražnjenje podzemnih posuda za prikupljanje otpada predlažemo da lokacija podzemnog zelenog otoka sa posudama većih kapaciteta bude na ulazu u zaštićeno područje, tačnije na parking.</p> <p>ZP „Trebević“ – Promjenit će se tip zelenog otoka za lokaciju ZOZP 23 i izvršit će se dislociranje lokacije ZOZP 22.</p> <p>U tekstualnom dijelu navest će se smjernica da se uz planirane zelene otoke ostavlja mogućnost dodavanja posuda za pseći otpad u zavisnosti od produkcije ove vrste otpada u zaštićenim područjima. Do sad se pokazalo opravdano za SP „Vrelo Bosne“ i ZP „Trebević“.</p>
OPĆINA ILIDŽA			
VI.	<p>Na sastancima sa predstavnicima MZ izraženo je nezadovoljstvo postojećim sistemom prikupljanja kabastog otpada, te bi se isto trebalo planirati i ovim elaboratom u smislu češćeg prikupljanja kabastog otpada, efikasnijih obavještenja za građane o vremenu i mjestu odlaganja istog</p> <p>Prijedlog novih lokacija reciklažnih dvorišta: nova lokacija RD većih kapaciteta na općinskoj zemlji u</p>		<p>Obavještenje, vrijeme i mjesto za odlaganja kabastog otpada određuje JKPP „Rad“. Međutim, prikupljanje kabastog otpada planirano je na lokacijama reciklažnih dvorišta te će stanovništvo imati mogućnost da tu odloži kabasti otpad mimo sezonskog</p>

<p>Vlakovu kod kružnog toka uz put prema groblju (cca 4 500 m²), lokacija za RD manjih kapaciteta (Tip 3 ili Tip 4) u Butmiru (kč 1732/1 i 1733/1) lokacija na Stupu (k.č. 1655/10 KO Stup).</p> <p>Na sinteznoj karti prikazati lokacije reciklažnih dvorišta, prikazati šifre lokacija i iscrtati sve ulice navedene u tabeli za dvolinijski sistem</p> <p>Za lokacije IL370 i IL 247 planirati zeleni otok TIP 3</p> <p>Ukinuti lokaciju IL103 i IL 48 (ili premjestiti na drugu lokaciju)</p> <p>Ispitati potrebu za planirana dva podzemna otoka u Lužanima</p> <p>Za lokaciju IL776 planirati podzemni zeleni otok</p> <p>Ukoliko ima porostornih mogućnosti za izgradnju podzemnih otoka u centralnom dijelu iste planirati Planirati dvolinijski sistem u ulicama Šerifići i Jasen (110 domaćinstava), Mali Kiseljak (50 kanti), Nadosjek (100 kanti), povećati broj kanti u ul. Rogačići i Vidovci za 50</p> <p>Razmotriti način naplaćivanja usluge odvoza otpada u okviru elaborata i pripremit tabelu sa prikazom potrebne mehanizacije (vrsta i veličina kamiona) i radna snaga potrebna za implementaciju elaborata, načinom finansiranja i implementacije sa osvrtom da postoji mogućnost prenosa nadležnosti sa kantona na općine</p> <p>Opisati način odvijanja usluga uspostavljanja selektivnog prikupljanja otpada: vrijeme i mjesto odvoza za zone dvolinijskog sistema, način pražnjenja otpada sa zelenih otoka, radno vrijeme i upravljanje reciklažnih dvorištima i sl.</p> <p>Da li se očekuje da će nakon usvajanja elaborata, isti biti osnova za pribavljanje dokumentacije za urbanističku, građevinsku i ostale dozvole, odnosno da li će isti u Službama za prostorno uređenje vrijediti kao prostorno planska dokumentacija za ovu oblast</p>	<p>prikupljanja koje obavlja KJKP "Rad".</p> <p>Predložene lokacije reciklažnih dvorišta će se ubaciti u elaborate i prikazati na sinteznoj karti</p> <p>Izvršit će se promjena tipa zelenog otoka za lokacije IL370 i IL 247</p> <p>Lokacija IL 103 će se ukinuti, a lokacija IL 48 je lokacija u ulici Tuneli bb i ona je u skladu sa Urbanističkim projektom, dok je lokacija na koju općina upućuje je IL745 koja je u vlasništvu pravnog lica.</p> <p>Lokacije podzemnih zelenih otoka u Lužanima određene su na radnom sastanku u saradnji sa općinom i KJKP "RAD" pri čemu je i sagledna opravdanost izgradnje istog. Također, lokacija niše prekoputa je relativno udaljena za stanovništvo koje odlaže otpad na postojeće lokacije gdje su planirani podzemni zeleni otoci, te u skladu s tim neće se promijeniti tip zelenog otoka</p> <p>Promjenit će se prijedlog rješenja za lokaciju IL 776</p> <p>Na grafičkom prilogu će se iscrtati sve ulice u kojima je planiran dvolinijski sistem i povećati broj posuda u tabeli za predložene ulice</p> <p>Analiza mogućnosti KJKP „RAD“ za preuzimanje obaveza koje su planirane elaboratima nije predmet izrade istog. Predložena analiza na neki način je sagledana kroz izradu Plana upravljanja otpadom KS u djelu „Plan finansiranja sistema i unapređenja poticajnih poreza i naknada“. Investicijski plan elaborata će sadržavati potrebna sredstva za implementaciju elaborata i moguće načine finansiranja</p> <p>Vrijeme i način pražnjenja posuda, održavanje i upravljanje reciklažnim dvorištima nisu sagledani kroz izradu elaborata, obzirom da isto nije predviđeno projektnim zadatkom. Mišljenja samo da općina u saradnji KJKP "RAD" treba definisati način implementacije planiranog sistema.</p> <p>Planom upravljanja otpadom KS predviđeno je usvajanje Odluke o lokacijama reciklažnih dvorišta, niša i zelenih otoka koja bi obavezala subjekte planiranja da prilikom izmjena i dopuna i donošenja novih regulacionih planova planiraju lokacije za</p>
---	---

			prikupljanje otpada predložene elaboratima. KJKP „Rad“ je saglasan sa predloženim rješenjima.
OPĆINA NOVO SARAJEVO			
VII.	<p>Ne podržavamo Program sanacije niša koji podrazumjeva nadogradnju niša jer je za iste neophodna građevinska dozvola, a za koje nije moguće pribaviti saglasnost komunalnih preduzeća</p> <p>Ispraviti podatak na str. 4 u vezi Programa sanacije niša (65 niša) i ispraviti opis za šifru CE400</p> <p>Za lokacije kontejnerskih mjesta koje su planirane da se saniraju u Tip 3 planirati sanaciju u Tip 5</p> <p>Četiri lokacije niša koje su planirane da se pretvore u Tip 5 prebaciti u Program sanacije niša</p> <p>Lokacija reciklažnog dvorišta je na parceli u privatnom vlasništvu, nije prihvatljiva niti se može odobriti građevinska dozvola za istu</p> <p>Obezbjediti saglasnost Ministarstva komunalne privrede i infrastrukture KS kroz općinske elabore za zelene otoke na javnim površinama, jer Programom održavanja javnih površina (koje Ministarstvo odobrava) ograničen je broj lokacija pražnjenja postojećih korpi za smeće što predstavlja trenutno veliki problem općini</p> <p>Služba za oblast prostornog uređenja i urbanizma nije u mogućnosti dostaviti Mišljenje obzirom da nije dostavljen prijedlog Odluke o provođenju elaborata</p>		<p>Program sanacije sadržava specifikaciju formiranja zelenog otoka u postojećim nišama za koje je bilo neophodno ishodovati neophodne saglasnosti. Uzimajući u obzir da je Program urađen u saradnji sa KJKP „RAD“ smatramo da neće biti poteškoća pri ishodovanju neophodnih saglasnosti. Ukoliko se prilikom pribavljanja neophodnih saglasnosti utvrdi da je nij mogućće izvršiti nadogradnju niše, lokaciju za selektivno prikupljanje otpada planirati u neposrednoj blizini.</p> <p>Izvršit će se predložene izmjene tipova zelenih otoka za četiri lokacije</p> <p>Ukinuti će se planirano reciklažno dvorište</p> <p>Ministarstvo komunalne privrede i infrastrukture je uključeno u izradi predmetnih elaborata, te je od strane Zavoda dostavljena Projekcija razvoja sa zahtjevom za dostavljanje Mišljenja</p> <p>KJKP „Rad“ je saglasan sa predloženim rješenjima.</p>
OPĆINA ILIJAŠ			
VIII.	<p>Ispraviti površinu reciklažnog dvorišta na 1586 m² i usaglasiti tabelu za dvolinijski sistem prikupljanje otpada sa dostavljenim podacima, te planirati kante kapaciteta 120 l umjesto 240 l. U u apartmanskim naseljima planirati dvolinijski sistem prikupljanja otpada.</p> <p>Planirati transfer stanicu u Srednjem</p> <p>Kod izrade Odluke o usvajanju i provođenju elaborata definisati da se u nove planove ugrade prijedlozi lokacija iz elaborata, a da se za postojeću provedbenu dokumentaciju, dokumentacija o građenju objekata iz predmetnog elaborata izdaje na osnovu Odluke o provođenju i odluke o usvajanju istog</p> <p>Ostaviti varijantu, za općinu Ilijaš, da se na lokacijama zelenih otoka mogu izgraditi podzemni kontejneri, obzirom na prostorne mogućnosti</p> <p>Za poslovne zone, privredne objekte planirati izradu zasebnog elaborata</p>		<p>U apartmanskim naseljima za koje je donešena provedbeno-planska dokumentacija planirati će se dvolinijski sistem. Tabela za dvolinijski sistem i površina reciklažnog dvorišta će se uskladiti sa dostavljenim podacima</p> <p>Predložena lokacija transfer stanice ubacit će se u elabore</p> <p>Predložena smjernica za izgradnju podzemnih zelenih otoka ubacit će se u elaborat</p> <p>Predložiti će se izrada zasebnih elaborata za lokacije posuda koje su u vlasništvu pravnih lica</p>
OPĆINA STARI GRAD			
IX.	<p>Prijedlog da se zadrže četiri lokacije „kaveza“ u zoni dvolinijskog sistema kako bi se omogućio odvoz otpada za domaćinstva kojima mala vozila ne mogu prići. Ukinuti lokaciju SG 22, a lokaciju SG 21 izmjestiti na lokaciju gdje je planiran jedan podzemni zeleni otok. Izgradnja podzemnog zelenog otoka sa većim brojem posuda na predloženoj lokaciji je prioritet.</p> <p>Izmjestiti SG 374 zbog izgradnje podzemne garaže</p>		<p>Na radnom sastanku koji je održan sa općinom Stari Grad i KJKP „Rad“ urađene su predložene izmjene.</p> <p>U tekstulanom dijelu navest će se potreba za uređenjem lokacija kaveza, te održavanje i nadzor istih.</p>

	Prijedlog da se na lokaciji SG 375 izgradi podzemni hidraulični otok sa tri posude Izmještanje lokacije SG 379 Pomjeriti lokaciju SG 369 na zelenu površinu preko puta postojeće lokacije i planirati izgradnju podzemnog zelenog otoka Izmjesiti lokaciju SG 37 uz objekat doma ukoliko se postigne dogovor sa Fakultetom islamskih nauka obzirom da je u toku izgradnja studentskog doma		
	OPĆINA NOVI GRAD		
	Savjet MZ „Čengić Vila“, MZ „Dobrinja B“, MZ „Zabrđe“, MZ „Švrakino Selo III“, MZ „Dobrinja D“, MZ „Švrakino Selo II“- nema primjedbi, te ga u potpunosti prihvata i daje punu podršku		
	Savjet MZ „Staro Hrasno“ - slaže se uz napomenu da se sanacija i izgradnja vrši isključivo na već postojećim lokacijama kontejnera i niša bez pomjeranja (NS21 i NS22).		Služba za urbanizam Općine Novi Grad će definisati lokacije na ovom lokalitetu.
X.	Savjet MZ „Aneks“ - planirati podzemne ili zvona (prioritet da su zatvoreni zbog blizine objekata) za slijedeće lokacije: u ulici Muftije Džambića br.5 (postojećih 8 kont.) - NG 39 u ulici Vrbovska br. 8 i br. 16 (postojećih 5 kont.) - NG38 u ulici Vrbovska kod osnovne škole “Aneks”- NG37 Na lokaciji u ulici Vrbovska od br.129 do 139 uvrstiti u program odvoza smeća, uvesti dvolinijski sistem.		Planirat će se izgradnja podzemnog zelenog otoka za lokaciju NG 39, NG 38, NG 37 (općina će definisati lokaciju po okončanju radova na školi „Aneks“) Planiran je dvolinijski sistem u ulici Vrbovska.
	Savjet MZ „Saraj polje“: planirati posude za EE-otpad u naseljima i reciklažnim dvorištima; navedene su ulice koje ne pripadaju MZ “Saraj polje”: ul. Kenana Dubravica br. 113 (IL519 – Tab 3.), ul. Bulevar Meše Selimovića bb ASA Auto (NG54 – Tab 3.), ul. Hermann Gmeiner (NG23 – Tab 4), ul. Aziza Sokolića (Dvolinijski sistem Tab.7).		Posude za prikupljanje EE-otpada planirane su na reciklažnim dvorištima, međutim osim RD na RCUO Smiljevići općina nije dala prijedlog lokacije RD u drugim naseljima. Predlaže se postavljanje posuda za EE-otpad uz zelene otoke gdje ima prostornih mogućnosti. Uradit će se izmjena pripadnosti za ulice koje su navedene.
	Savjet MZ „Švrakino selo I“- u ul. Bosanskih kraljeva je planiran dvolinijski sistem, međutim predloženo je da se pored istog zadrže dva postojeća kontejnera koja bi se rekonstruisala u Tip 3 (jedna posuda za miješani, jedna posuda za reciklažu). – NG12		Prema informacijama iz općine Novi Grad nema prostornih mogućnosti za izgradnju niša. U istoj ulici su pokušali izgraditi nišu, ali građani nisu dozvolili.
XI.	MZ „Dobrinja A“: -investitorima novoizgrađenih stambenih objekata kao i vlasnicima poslovnih objekata naložiti postavljanje dovoljnog broja posuda; -Kod izgradnje podzemnih otoka povećati otvore za ubacivanje otpada; - U Tabeli 6.Podzemni zeleni otoci ubaciti lokacije: kontejnera na trotoaru spoj. Ul. Hajrudina Šabanije koja je nerješena i lokaciju u ul. Ramiza Salčina 87/95		-Ista sugestija je došla od KJKP „RAD“ uz obrazloženje da nedefinirani elementi komunalne infrastrukture od trenutka izrade projekta do izdavanja i upotrebne dozvole za novoizgrađene objekte uzrokuju probleme u smislu nedovoljnog broja posuda, neadekvatnom tipu posuda i dr. Međutim, naveli su da su općine Novi Grad i Ilidža jedine koje traže saglasnost od KJKP „RAD“ u procesu izdavanja dozvola. -U tekstualnom obrazloženju bit će navedena predložena smjernica, a prema informacijama iz općine Novi Grad naloženo

		je da se nabave poklopci sa promjerom 50 cm u toku izgradnje polupodzemnih kontejnera u 2018. godini. -U ul. Hajrudina Šabanije ne preporučuje se izgradnja podzemnog zelenog otoka obzirom da je uz magistralnu cestu gdje je velika frekvencija vozila, a pražnjenje podzemnih zelenih otoka zahtjeva više vremena što može praviti zastoj u saobraćaju, te nije opravdana izgradnja podzemnog zelenog otoka na predloženoj lokaciji gdje je trenutno jedna posuda. U ul. Ramiza Salčina planirana je izgradnja podzemnih zelenih otoka, osim na lokaciji gdje je već izgrađena niša.
	MZ „Alipašino polje B-I“ i „Alipašino polje B-II“: -premjestiti lokaciju niše u ul Semira Frašte ispred br.8 i 9, a u skladu sa peticijom stanara (NG208,NG209); -ul. Nerkeza Smailagića pripada MZ „Alipašino polje B-II“.	-Izdana je urbanistička saglasnost za izgradnju polupodzemnih kontejnera sa suprotne strane ulice za ulicu Semira Frašte 8 i 11; -Uradit će se izmjena pripadnosti za ulice koje su navedene.
	MZ „Briješće“: -uvrstiti izgradnju TIP 3 za lokaciju u ul. Izeta Karšića br.102 (NG503)	-Planirat će se izgradnja Tip 3 na predloženoj lokaciji i prema informaciji iz općine uvrstit će se u program u narednom periodu 2019-2020.
	MZ „Reljevo“: -uvrstiti izgradnju Tip 3 na dvije lokacije u ul. Paljevska: kod kombi okretaljke i na lokalitetu do broja 99 zbog nemogućnosti implementacije planiranog dvolinijskog sistema za određeni broj domaćinstava u ulici (NG624)	-U ulici Paljevska na lokaciji kod kombi okretaljke izgrađena niša po programu iz 2017. godine, a na lokaciji br. 99 planirat će se izgradnja Tip 3 i uvrstiti u program 2019-2020 prema informacijama iz općine.
	MZ „Alipašino Polje C II“: -planirati podzemni zeleni otok ul. Bosanska br.12 (trotoar ispred parkinga) -postaviti više posuda na zelenom otoku Tip 1 i 2 na potezu u ul. Bosanska od br. 7 do br.10 - NG121,NG133 -ulica Sulejmana efendije Musića ne pripada MZ „Alipašino Polje C II“.	-Prema informacijama iz općine za ulicu Bosanska 12 pribavljena je urbanistička saglasnost za izgradnju polupodzemnih kontejnera. -Za predložene lokacije (NG121,NG133) planirana je izgradnja podzemnih zelenih otoka sa većim kapacitetom posuda; - Uradit će se izmjena pripadnosti za ul. koja je navedena.
	MZ „Alipašino polje C I“ – ulica Geteova u elaboratu dodjeljena MZ „Alipašino polje A I“, potrebno je isto ispraviti obzirom da je cijela ulica na području MZ „Alipašino polje C I“	Uradit će se izmjena pripadnosti za ulicu koja je navedena.
XII.	MZ „Olimpijsko Selo“: Planirati izgradnju zelenog otoka Tip 5 na slijedećim lokacijama: -NG 169, NG 170, NG 166, NG 158, NG 159; -Ukinuti NG 160 uz povećanje broja posuda na lokaciji NG 22; -za lokaciju NG 167 planirati Tip 5 (Olimpijska kod br. 1 uz saobraćajnicu); - Dodati šest zelenih otoka na predloženim javnim površinama (Trg Barcelone i u ul. Olimpijska);	- Promjenit će se definisani Tip zelenog otoka na predloženim lokacijama; - Ne prihvata se predložena sugestija za lokacije NG 160 obzirom da je ista u dobrom stanju i sa reciklažnim posudama,te je udaljena od lokacije NG22; - Ne prihvata se prijedlog za lokaciju NG 167na rskrsnici što

		može smanjiti preglednosti, i jer su u blizini planirani Tip 5 koji su dovoljni za produkovane količine otpada; - Ne prihvata se sugestija za povećanje zelenih otoka na javnim površinama obzirom da je planirana brojnost zelenih otoka manjih kapaciteta (11) dovoljna za prostor, te je na posmatranom području prisutan i doređeni broj zelenih otoka većih kapaciteta. Mišljenja smo da bi povećanje brojnosti dovelo do nesklada i opterećenja u prostoru.
MZ „Dobrinja C“: -uvrstiti u elaborate dvije lokacije niša na Trgu djeca Dobrinje br. 4 i 8, koje su u proteklom period ukinute -Ispraviti pripadnost nekih ulica.		-Uvrstiti će se dvije lokacije niše na br.4 i 8 -Uradit će se izmjena pripadnosti za ulice koje su navedene.
MZ „Naselja heroja Sokolje“: uvrstiti ulice Zaima Imamovića i Ibrahima Perviza u elaborate.		-Uvrstiti će se ulica Zaima Imamovića za dvolinijski sistem, međutim ulica Ibrahima Perviza neće obzirom da vozilo nema mogućnost okretanja.
MZ „Alipašin Most I“: odrediti još pet lokacija za zelene otoke svih tipova, naknadno će dostaviti lokacije za postavljanje niša ukoliko bude potrebno.		Ne postoje prostorne mogućnosti za izgradnju još tipova zelenih otoka.
MZ „Alipašino Polje A II“: -postaviti podzemni zeleni otok ili Tip 5 u ul. Anete Babića br. 1 – NG899; -umjesto smetljarnika planirati podzemne zelene otoke ili Tip 5 u ul. Trg međunarodnog prijateljstva od br. 1-18, Ante Babića od br. 1-3 i Ive Andrića od 2-8 - NG879, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889; NG900, 901; NG878, 870, 877, 871, 876, 875, 873; -zamjeniti postojeće okrugle betonske korpe na Trgu međunarodnog prijateljstva sa Tip 3 (obavezno poklopac); -zamjeniti postojeće korpe na šetnici između Alipašino Polja A i B faze pored klupa za odmor postavljanjem novih korpi sa poklopcem Tip 5.		-Za predloženu lokaciju planiran je podzemni zeleni otok, međutim ukoliko problem budu podzemne instalacije izgradit će se Tip 5. -Smetljarnici nisu tretirani kroz elaborate, međutim na radnim sastancima analizirale su se prostorne mogućnosti u blizini istih za izgradnju nekog od tipova zelenih otoka, te je tamo gdje je to bilo moguće predložena izgradnja nekog od tipova zelenih otoka.
MZ „Alipašino Polje A I“: -Na lokaciji u ul. Bajrama Zenunija br. 1 planirati podzemni zeleni otok – NG843; -Ukinuti smetljarnike I planirati podzemne ili Tip 5 na lokacijama ispred stambenih zgrada u ul. Trg solidarnosti od br. 1-39, Bajrama Zenunija od broja 2-6 I Ive Andrića od 1-9 - NG858, 853, 849, 850, 851, 852, 860, 859, 861, 862, 863, 857, 864, 865, 866, 867, 868, 856, 855, 856; NG844, 845, 846, 847, 848; NG869, 878, 870, 877, 871, 876, 872, 875, 873; -zamjeniti postojeće okrugle betonske korpe na Trgu solidarnosti sa Tip 3 (obavezno poklopac); -zamjeniti postojeće korpe na šetnici između Alipašino Polja A i C faze pored klupa za odmor postavljanjem novih korpi sa poklopcem Tip 5.		-Za predloženu lokaciju je planiran podzemni zeleni otok; -Smetljarnici nisu tretirani kroz elaborate, međutim na radnim sastancima analizirale su se prostorne mogućnosti u blizini istih za izgradnju nekog od tipova zelenih otoka, te je tamo gdje je to bilo moguće predložena izgradnja nekog od tipova zelenih otoka;

	MZ „Buča Potok“- zahtjeva detaljno definisanje prikupljanja otpada sistemom kesa na način da se definiše ko će djeliti kese, na koji način, kako će se plaćati kao i kada će se vršiti odvoz istih (dan), te smatra da je potrebno održati javnu raspravu i tada donijeti konačan stav.		
XIII.	MZ „Alipašin Most II“- da se uvrste ulice koje gravitiraju području MZ, a koje nisu obuhvaćene elaboratom: Kasima Hadžića, Saliha Behmena, Rafaela Gaona i Dolačka, te je navedeno da je ulica Esada Midžića okarakterisana kao tehnički zahtjevna, a da su sve gore navedene ulice već duži niz godina uvrštene u dvolinijski sistem odvoza otpada.		- U ulici Esada Midžića planiran je dvolinijski sistem putem kanti, dok se u drugim navedenim ulicama prikupljanje otpada vrši putem kesa, te će se u laboratorima planirati dvolinijski sistem putem kesa.
	MZ „Dobroševići“- ne slažu se sa ukidanjem lokacija u ul. Šehidska bb (kod džamije) i u ul. Put Djevojačka voda (na ulazu u ulicu kod spomenika)(Tabela br. 8)- NG776, NG780 i sugestija za ul. Reljevska i Paljevska (ispraviti MZ)		-Za predložene lokacije planirat će se izgradnja Tip 3 (niše); -Ispraviti će se MZ za navedene ulice.
			-KJKP „Rad“ je saglasan sa predloženim rješenjima.
XIV.	OPĆINA TRNOVO		
	Pozitivno mišljenje, bez primjedbi i sugestija.		
XV.	OPĆINA HADŽIĆI		
	Nije dostavljeno mišljenje.		
XVI.	OPĆINA CENTAR		
	Pozitivno mišljenje, bez primjedbi i sugestija.		-
XVII.	OPĆINA VOGOŠĆA		
	-Nema primjedbi na dostavljenu dokumentaciju, osim na području MZ Hotonj koja predlaže da se dvolinijski sistem prikupljanja otpada planira u ulici Ramiza Alića i za ulice Branilaca Hotonja i Orahov brijeg. - Mišljenje Službe za urbanizam i prostorno planiranje je da se prijedlog lokacija mora rješavati kroz postupke izdavanja urbanističkih saglasnosti.		-Dvolinijski sistem je planiran u ulici Ramiza Alića i u ulici Branilaca Hotonja, a što je prikazano tabelarno i grafički. -Dvolinijski sistem će se planirati i u ulici Orahov brijeg. - Planom upravljanja otpadom KS predviđeno je usvajanje Odluke o lokacijama reciklažnih dvorišta, niša i zelenih otoka koja bi obavezala subjekte planiranja da prilikom izmjena i dopuna i donošenja novih regulacionih planova planiraju lokacije za prikupljanje otpada predložene laboratorima. Lokacije za prikupljanje otpada koje su predložene laboratorima, proći će proceduru pribavljanja neophodnih saglasnosti za izgradnju istih. Ukoliko se laboratorima na neki način sagleda mogućnost izgradnje istih, veća je mogućnost pribavljanja saglasnosti.
XVIII.	KJKP „PARK“		
	-Podržava napore koji se čine da se problem otpada rješava planski -Napominje da su prava i dužnosti KJKP „Park“ regulisani godišnjim programom održavanja javnih zelenih površina koji usvaja Ministarstvo komunalne privrede i infrastrukture KS -Primjedba da nisu određene lokacije za zeleni otpad (trava, lišće, otpad od cvijeća, povrća i dr.), odnosno		- Osnovni cilj izrade predmetnih elaborata jeste da posluže subjektima planiranja da osiguraju efikasno razdvajanje, odlaganje i prikupljanje otpadnih materijala u skladu i osiguraju funkcionalno korištenje i održavanje.

	da posude za ovu vrstu otpada nisu planirane na predmetnim lokacijama.	<p>-Mišljenja smo da je potrebna izrada zasebnog elaborata o lokacijama za prikupljanje organskog otpada.</p> <p>-Nakon usvojene Projekcije razvoja pristupa se izradi Investicijskog plana za impelmentaciju istih, a koji treba da sadrži okvrina finansijska sredstva, vremenski plan i prioritete realizacije. Smatramo da je potrebno usaglasiti Investicijski plan sa Godišnjim program održavanja javnih zelenih površina koji usvaja Ministarstvo komunalne privrede i infrastrukture KS, a za planski period koristeći se Investicijskim plan općinskih elaborata pripremati Godišnji program održavanja javnih zelenih površina.</p>
--	--	--

PRIOLOG 4. ORIJENTACIONI TROŠKOVNIK IZGRADNJE ZELENIH OTOKA I RECIKLAŽNIH DVORIŠTA

III FAZA - INVESTICIJSKI PLAN

Investicijski plan se izrađuje kako bi se omogućila realizacija Općinskih elaborata o lokacijama reciklažnih dvorišta, niša i zelenih otoka sa lociranjem u prostorno-planskoj dokumentaciji i investicijskim planom na način da se odredi finansijski okvir, prioriteta i dinamika realizacije aktivnosti na izgradnji planirane infrastrukture.

Za svaku lokaciju za prikupljanje otpada potrebno je odrediti godinu realizacije i sredstva koja su potrebna za izgradnju infrastrukture.

U ovom dokumentu su dati projektantski troškovnici (predmjeri i predračuni radova) koji su poslužili kao osnova za procjenu okvirnih sredstava koja su potrebna za izgradnju planirane infrastrukture. Troškovnici su razdvojeni po tipovima infrastrukture za prikupljanje otpada (zeleni otoci i reciklažna dvorišta) koji su predloženi Tehničkim smjernicama za projektiranje infrastrukture za prihvat otpada i planirani na lokacijama za prikupljanje otpada kroz izradu II faze elaborata „Projekcije razvoja“ (Tabela 1).

Tabela 1. Okvirna sredstva potrebna za izgradnju zelenih otoka i reciklažnih dvorišta

Infrastruktura	Potrebna finansijska sredstva cca (KM bez PDV-a)
Zeleni otok Tip 1/ Tip 2 (P=16 m ²)	7.400,00
Zeleni otok Tip 3 (P=18 m ²)	10.350,00
Zeleni otok Tip 4 (P=18 m ²)	10.250,00
Zeleni otok Tip 5 (P= 20 m ²)	16.400,00
Podzemni zeleni otok Tip 1 (polupodzemne posude)	24.955,00
Podzemni zeleni otok Tip 2 (podzemne posude)	30.900,00
Zeleni otok manjih kapaciteta (javne površine i zaštićena područja)	1.600,00
Reciklažno dvorište većih kapaciteta Tip 1 (P=2000 m ²)	1.271.476,00
Reciklažno dvorište većih kapaciteta Tip 2 (P= 1.280 m ²)	850.276,00
Reciklažno dvorište manjih kapaciteta Tip 2 (P=23.35 m ²)	20.660,00
Reciklažno dvorište manjih kapaciteta Tip 4 (P=360 m ²)	264.876,00

Obračun radova je po jedinici mjere prema organizacionim šemama datim u Tehničkim smjernicama. Za sve stavke troškovnika predviđena je nabavka, transport i ugradnja/montaža materijala i opreme. Betoniranje je obračunato sa armaturom, oplatom i prevozom. Sve drvene i metalne površine su premazane zaštitnim i finalnim premazima. U konačnici je data jedinična cijena po 1,00 m² potrebnih radova za izradu zelenih otoka i reciklažnih dvorišta prema tipu i cijeni opreme potrebne za prikupljanje otpada.

Napomena: U konačnim troškovnicima izgradnje infrastrukture treba dodati stavku nepredviđenih radova u minimalnom iznosu od 5% na ukupnu sumu.

Obrazloženje: Obzirom da se na predviđenim lokacijama prije početka radova treba izvršiti geodetsko snimanje radi niveliranja terena, te obilježavanja trasa infrastrukturnih vodova, pristupnih pješačkih i kolskih prilaza i eventualno lokacije postojećih objekata, te izrade priključaka na postojeću putnu i komunalnu mrežu (vodovodna, kanalizaciona, elektrodistributivna, energetska), kao i hortikulturno uređenje reciklažnih dvorišta. Izrada idejnih i glavnih projekata se obračunava posebno.

PREDMJERI I PREDRAČUNI RADOVA

PREDMJER I PREDRAČUN RADOVA ZA IZRADU ZELENOG OTOKA TIP 1/ TIP 2

Zeleni otoci Tip 1 i Tip 2 se razlikuju u obliku i dimenziji, ali je obrada predviđeni istim materijalima.

I Građevinski i građevinsko-zanatski radovi

RB	Opis radova	J/M	Količina	Jedinična cijena
I.	Izrada podloge obuhvata: -mašinsko skidanje humusa d=20 cm -izrada podloge- mehanički noseći sloj -Tampona 16-32, prosječne debljine d=20 cm -Asfalat-beton podloga d=5 cm	m ²	1,00	45,00
II.	Postavljanje okvira nadstrešnice stubovima od kvadratnih cijevi 60x60 mm postavljenih u betonsku podlogu sa: -ispunom okvira armaturnom mrežom veličina okaca 50x50 mm, visine 176cm -kliznom dvodijelnom kapijom na ulazu u zeleni otok od armaturne mreže postavljene na čelične kvadratne profile 40/40 mm i vodilicama u podlozi, vel. 292x176 cm i opremljeno katancem, -sve bojeno zaštitnim premazima i finalnom bojom 2x.	m ²	1,00	60,00
III.	Izrada jednovodne konstrukcije nadstrešnice od kvadratnih profila 40x40x3 mm sa ojačanjem krovne konstrukcije od kvadratnih cijevi 40/20/2 mm na svakih 25 mm i pokrovom nadstrešnice profiliranim limom, min nagib 6%. Sve bojeno zaštitnim premazima i finalnom bojom 2x.	m ²	1,00	125,00
IV.	Postavljanje horizontalnih i vertikalnih oluka.	m	1,00	20,00
UKUPNO:				250,00
V.	Postavljanje table sa naznakom zeleni otok na konstrukciju nadstrešnice, vel. 200x60 cm.	kom	1,00	200,00
VI.	Postavljanje edukativnog panoa od pleksiglasa na čeličnu konstrukciju nadstrešnice vel. 180x138 cm.	kom	1,00	400,00
UKUPNO:				600,00
SVEUKUPNO 1-6:				850,00

II Oprema

RB	OPREMA	J/M	Količina	Jedinična cijena
I.	Kontejner 1 m ³	kom	4,00	700,00
UKUPNO:				2.800,00

Sumarna rekapitulacija za utvrđenu površinu zelenog otoka:

I Građevinski i građevinsko-zanatski radovi	4.600,00 KM
II Oprema	2.800,00 KM
UKUPNO:	7.400,00 KM

PREDMJER I PREDRAČUN RADOVA ZA IZRADU ZELENOG OTOKA TIP 3 (URBANO PODRUČJE)

I Građevinski i građevinsko-zanatski radovi

RB	OPIS RADOVA	J/M	Količina	Jedinična cijena
I.	Izrada podloge obuhvata: - mašinsko skidanje humusa d=20 cm - izrada podloge-mehanički noseći sloj - tampona16-32, prosječne debljine d=20 cm - asfalat-beton podloga d=5 cm	m ²	1,00	45,00
II.	Izrada sokla/zidića niše obuhvata: - iskop zemlje za temelje sokla - betoniranje temelja sokla - betoniranje sokla	m ³	1,00	145,00
III.	Postavljanje okvira nadstrešnice stubovima od kvadranih cijevi 60x60 mm postavljenih u betonsku podlogu sa: - ispunom okvira armaturnom mrežom veličina okaca 50x50 mm, visine 176 cm, -dvokrilna kapija na ulazu u zeleni otok od armaturne mreže postavljene na čelične kvadratne profile 40/40 mm, opremljene katancem i potrebnim okovima, vel. 200x176cm -sve bojeno zaštitnim premazima i finalnom bojom 2x.	m ²	1,00	50,00
IV.	Izrada jednovodne konstrukcije nadstrešnice od kvadratnih profila 40x40x3 mm sa ojačanjem krovne konstrukcije od kvadratnih cijevi 40/20/2 mm na svakih 25 mm i pokrovom nadstrešnice profiliranim limom, min nagib 6%. Sve bojeno zaštitnim premazima i finalnom bojom 2x.	m ²	1,00	125,00
V.	Postavljanje horizontalnih i vertikalnih oluka.	m	1,00	20,00
UKUPNO:				385,00
VI.	Postavljanje table sa naznakom zeleni otok na konstrukciju nadstrešnice, vel. 200x60 cm.	kom	1,00	200,00
VII.	Postavljanje edukativnog panoa od pleksiglasa na čeličnu konstrukciju nadstrešnice vel. 180x138 cm.	kom	1,00	400,00
UKUPNO:				600,00
SVEKUPNO 1-7:				985,00

II Oprema

RB	OPREMA	J/M	Količina	Jedinična cijena
I.	Kontejner 1 m ³	kom	4,00	700,00
UKUPNO:				2.800,00

Sumarna rekapitulacija za utvrđenu površinu zelenog otoka:

I Građevinski i građevinsko-zanatski radovi

7.550,00 KM

II Oprema

2.800,00 KM

UKUPNO:

10.350,00 KM

**PREDMJER I PREDRAČUN RADOVA ZA IZRADU ZELENOG OTOKA TIP 4 (ZAŠTIĆENO
PODRUČJE)**

I Građevinski i građevinsko-zanatski radovi

RB	Opis radova	J/M	Količina	Jedinična cijena
I.	Izrada podloge obuhvata: - mašinsko skidanje humusa d=20 cm - izrada podloge-mehanički noseći sloj - tampona 16-32, prosječne debljine d=20 cm - asfalat-beton podloga d=5 cm	m ²	1,00	45,00
II.	Izrada sokla/zidića niše obuhvata: - iskop zemlje za temelje sokla - betoniranje temelja sokla - betoniranje sokla	m ³	1,00	145,00
III.	Postavljanje okvira nadstrešnice drvenim stubovima 14x14 cm postavljenih u betonsku podlogu sa: - ispunom okvira drvenih dasaka š=20 cm, - dvorilnom kapijom na ulazu u zeleni otok od drvenih dasaka d=20 cm postavljenom u drvene letvice 5x8 cm, opremljene katancem i potrebnim okovima, vel. 200x176cm, - sve bojeno zaštitnim premazima i finalnom bojom 2x.	m ²	1,00	40,00
IV.	Izrada jednovodne konstrukcije nadstrešnice sa drvenom podkonstrukcijom i pokrovom nadstrešnice profiliranim limom ojačanim, min nagib 6%.	m ²	1,00	65,00
V.	Postavljanje horizontalnih i vertikalnih oluka.	m	1,00	20,00
UKUPNO:				315,00
VI.	Postavljanje table sa naznakom zeleni otok na konstrukciju nadstrešnice, vel. 200x60 cm.	kom	1,00	200,00
VII.	Postavljanje edukativnog panoa od pleksiglasa na čeličnu konstrukciju nadstrešnice vel. 180x138 cm.	kom	1,00	400,00
UKUPNO:				600,00
SVEUKUPNO 1-7:				915,00

II Oprema

RB	OPREMA	J/M	Količina	Jedinična cijena
I.	Kontejner 1 m ³	kom	4,00	700,00
UKUPNO:				2.800,00

Sumarna rekapitulacija za utvrđenu površinu zelenog otoka :

I Građevinski i građevinsko-zanatski radovi

7.550,00 KM

II Oprema

2.800,00 KM

UKUPNO:

10.250,00 KM

PREDMJER I PREDRAČUN RADOVA ZA IZRADU ZELENOG OTOKA TIP 5 - ZVONO

I Građevinski i građevinsko-zanatski radovi

RB	Opis radova	J/M	Količina	Jedinična cijena
I.	Izrada podloge obuhvata: - mašinsko skidanje humusa d=20 cm - izrada podloge-mehanički noseći sloj - tampona16-32, prosječne debljine d=20 cm - postavljanje gotektzila na podlogu - asfalat-beton podloga d=5 cm	m ²	1,00	60,00
II.	Izrada sokla/zidića niše obuhvata: - iskop zemlje za temelje sokla - betoniranje temelja sokla - betoniranje sokla	m ³	1,00	145,00
III.	Postavljanje čeličnih stubova-nosača info panoa u ab soklene zidove.	kom	1,00	40,00
UKUPNO:				245,00
IV.	Postavljanje samostojećeg edukativnog panoa od pleksiglasa na vel. 180x138 cm.	kom	1,00	400,00
UKUPNO:				400,00
SVE UKUPNO 1-4:				645,00

II Oprema

RB	Oprema	J/M	Količina	Jedinična cijena
I.	Zvono 2.500 l	kom	4,00	2.775,00
UKUPNO:				11.100,00

Sumarna rekapitulacija za utvrđenu površinu zelenog otoka:

I Građevinski i građevinsko-zanatski radovi	5.300,00 KM
II Oprema	11.100,00 KM
UKUPNO:	16.400,00 KM

PREDMJER I PREDRAČUN RADOVA ZA IZRADU PODZEMNOG ZELENOG OTOKA TIP 1
(polupodzemne posude)

I Građevinski i građevinsko-zanatski radovi

RB	Opis radova	J/M	Količina	Jedinična cijena
I.	Izrada jame obuhvata: - mašnsko skidanje humusa d=20 cm - iskop jame za posude, - nasipanje i nabijane do potrebne zbijenosti - tamponskog sloja od kamenog agregata 0-30 ispod. ispod i oko posuda - postavljanje geotekstila - izrada platforme od cementom stabiliziranog šljunka d=8-10 cm	m ²	1,00	35,00
II.	Izrada temelja za nosače info panoa obuhvata: - iskop zemlje za temelje i betoniranje temelja	m ³	1,00	145,00
III.	Betoniranje armirano betonske podloge u nagibu betonom MB30, prosječne debljine 8-12 cm.	m ²	1,00	30,00
IV.	Iskop zemlje, betoniranje ab temelja i postavljanje ravnih kosih betonskih ivičnjaka.	m ¹	1,00	35,00
V.	Postavljanje čeličnih stubova panoa u ab soklene zidove.	kom	1,00	40,00
UKUPNO:				285,00
VI.	Postavljanje samostojećeg edukativnog panoa od pleksiglasa na čeličnu vel. 180x138 cm.	kom	1,00	400,00
UKUPNO:				400,00
SVEUKUPNO 1-6:				645,00

II Oprema

RB	Oprema	J/M	Količina	Jedinična cijena
I.	Polupodzemna posuda 3 m ³	kom	4,00	4.500,00
UKUPNO:				18.000,00

Sumarna rekapitulacija za utvrđenu površinu zelenog otoka :

I Građevinski i građevinsko-zanatski radovi

6.955,00 KM

II Oprema

18.000,00 KM

UKUPNO:

24.955,00 KM

PREDMJER I PREDRAČUN RADOVA ZA IZRADU PODZEMNOG ZELENOG OTOKA TIP 2
(podzemne posude)

I Građevinski i građevinsko-zanatski radovi

RB	Opis radova	J/M	Količina	Jedinična cijena
I.	Izrada jame obuhvata: - mašnsko skidanje humusa d=20 cm - iskop jame za posude, - nasipanje i nabijanje do potrebne zbijenosti - tamponskog sloja od kamenog agregata 0-30 ispod. ispod i oko posuda - postavljanje geotekstila - izrada platforme od cementom stabiliziranog šljunka d=8-10 cm	m ²	1,00	35,00
II.	Izrada temelja za nosače info panoa obuhvata: - iskop zemlje za temelje i betoniranje temelja	m ³	1,00	145,00
III.	Betoniranje armirano betonske podloge u nagibu betonom MB30, prosječne debljine 8-12 cm.	m ²	1,00	30,00
IV.	Iskop zemlje, betoniranje ab temelja i postavljanje ravnih kosih betonskih ivičnjaka.	m ¹	1,00	35,00
V.	Postavljanje čeličnih stubova panoa u ab soklene zidove.	kom	1,00	40,00
UKUPNO:				285,00
VI.	Postavljanje samostojećeg edukativnog panoa od pleksiglasa vel. 180x138 cm.	kom	1,00	400,00
UKUPNO:				400,00
SVEUKUPNO 1-6:				645,00

II Oprema

RB	Oprema	J/M	Količina	Jedinična cijena
I.	Podzemna posuda 3 m ³	kom	4,00	5.798,00
UKUPNO:				23.192,00

Sumarna rekapitulacija za utvrđenu površinu zelenog otoka :

I Građevinski i građevinsko-zanatski radovi

7.708,00 KM

II Oprema

23.192,00_KM

UKUPNO:

30.900,00 KM

PREDMJER I PREDRAČUN RADOVA ZA IZRADU RECIKLAŽNOG DVORIŠTA

Reciklažna dvorišta se po tipovima razlikuju u obliku i dimenziji, ali je predviđena obrada istim materijalima.

I Građevinski i građevinsko-zanatski radovi

RB	Opis radova	J/M	Količina	Jedinična cijena
I.	Izrada podloge obuhvata: - mašinsko skidanje humusa d=20 cm - izrada podloge-mehanički noseći sloj - tampona 16-32, prosječne debljine d=20 cm - postavljanje gotektzila na podlogu - asfalt-beton podloga d=5 cm	m ²	1,00	60,00
II.	Izrada temelja za nosače nadstrešnice: - iskop zemlje za temelje i betoniranje temelja	m ³	1,00	145,00
III.	Postavljanje okvira prijemne nadstrešnice stubovima od kvadratnih cijevi 60x60 mm postavljenih u betonsku podlogu sa: - ispunom okvira od čeličnog/plastificiranog lima - dvokrilna kapijom na ulazu u zeleni otok od armaturne mreže postavljene na čelične kvadratne profile 40/40 mm, opremljene katancem i potrebnim okovima, vel. 200x176 cm - sve bojeno zaštitnim premazima i finalnom bojom 2x.	m ²	1,00	45,00
IV.	Postavljanje okvira nadstrešnice stubovima od kvadratnih cijevi 60x60 mm postavljenih u betonsku podlogu sa: - ispunom okvira armaturnom mrežom veličina okaca 50x50 mm, visine 176-220 cm - sve bojeno zaštitnim premazima i finalnom bojom 2x.	m ²	1,00	35,00
V.	Izrada jednovodne konstrukcije nadstrešnice od kvadratnih profila 40x40x3 mm sa ojačanjem krovne konstrukcije od kvadratnih cijevi 40/20/2mm na svakih 25 mm i pokrovom nadstrešnice profiliranim limom, min nagib 6%. Sve bojeno zaštitnim premazima i finalnom bojom 2x.	m ²	1,00	125,00
VI.	Izrada četverovodne konstrukcije nadstrešnice od kvadratnih profila 40x40x3 mm sa ojačanjem krovne konstrukcije od kvadratnih cijevi 40/20/2 mm na svakih 25 mm i pokrovom nadstrešnice profiliranim limom, min nagib 6%. Sve bojeno zaštitnim premazima i finalnom bojom 2x.	m ²	1,00	155,00
VII.	Postavljanje horizontalnih i vertikalnih oluka.	m	1,00	20,00
UKUPNO:				585,00
VIII.	Postavljanje table sa naznakom reciklažno dvorište na konstrukciju nadstrešnice, vel. 200x60 cm.	kom	1,00	200,00
IX.	Postavljanje edukativnog panoa od pleksiglasa na čeličnu konstrukciju nadstrešnice vel. 180x138 cm.	kom	1,00	400,00
UKUPNO:				600,00
SVEUKUPNO 1-9:				1.185,00

II Oprema

RB	Oprema	J/M	Količina	Jedinična cijena
I.	Kontejner za akumulatore i baterije 500 l	kom	1,00	1.945,00
II.	Kontejner za neonske cijevi 640 l	kom	1,00	831,00
III.	Kontejner za tekstil 1,5 m ³	kom	1,00	2520,00
IV.	Preskontejner 5 m ³	kom	1,00	15.600,00
V.	Rolo kontejner 18 m ³	kom	1,00	8.500,00
VI.	Kontejner zatvorenog tipa 5 m ³	kom	1,00	1.900,00
VII.	Kontejner otvorenog tipa 7 m ³	kom	1,00	2.000,00

VIII.	Presa za baliranje 15 t	kom	1,00	16.000,00
IX.	Pet perforator	kom	1,00	16.100,00
X.	Vaga nosivosti 1000/2000 kg bez printera	kom	1,00	5.700,00
XI.	Viljuškar nosivosti 2.000 kg	kom	1,00	30.000,00
UKUPNO:				101.096,00

Sumarna rekapitulacija za reciklažno dvorište većih kapaciteta Tip 1 (P=2000 m²):

I Građevinski i građevinsko-zanatski radovi	1.170.600,00 KM
II Oprema	100.876,00 KM
UKUPNO:	1.271.476,00 KM

Sumarna rekapitulacija za reciklažno dvorište većih kapaciteta Tip 2 (P=1.280 m²):

I Građevinski i građevinsko-zanatski radovi	749.400,00 KM
II Oprema	100.876,00 KM
UKUPNO:	850.276,00 KM

Sumarna rekapitulacija za reciklažno dvorište manjih kapaciteta Tip 2 (P=23.35 m²):

I Građevinski i građevinsko-zanatski radovi	14.640,00 KM
II Oprema	6.020,00 KM
UKUPNO:	20.660,00 KM

Sumarna rekapitulacija za reciklažno dvorište manjih kapaciteta Tip 4 (P=360 m²):

I Građevinski i građevinsko-zanatski radovi	211.200,00 KM
II Oprema	53.676,00 KM
UKUPNO:	264.876,00 KM

PRILOG 5. TEKSTUALNO OBRAZLOŽENJE ZA EDUKATIVNE PANOJE

UVOD

Edukativni panoi se postavljaju na sve objekte infrastrukture za prikupljanje otpada (zeleni otoci i reciklažna dvorišta). Izbor materijala panoa treba da bude usklađen sa materijalizacijom ovih objekata, odnosno lokacijom gdje se postavljaju (urbane sredine, zaštićena prirodna područja, sportsko-rekreativne zone i sl.). Lokacije zelenih otoka i reciklažnih dvorišta moraju biti u skladu sa postojećim stanjem komunalne infrastrukture, a edukativne panoje treba držati uredne i u ispravnom stanju.

Informacije koje treba da sadrži edukativni pano za zelene otoke:

- Natpis sa naznačenim tipom objekta;
- Način odvajanja iskoristivih komponenti komunalnog otpada, koji otpad pripada i ne pripada u pojedinačne posude za odvojeno prikupljanje (slikovito prikazati);
- Značaj selektivnog prikupljanja i sprečavanja nastanka otpada;
- Naziv komunalnog preduzeća, kontakt telefon radne jedinice za održavanje i odvoz otpada, kontakt telefon Službe komunalnih redara KJKP „RAD“ radi prijave nelegalnih radnji;
- Mogućnosti predaje drugih vrsta otpada (spisak otpada koji se može predati na reciklažnom dvorištu, radno vrijeme reciklažnog dvorišta, vrijeme i način odvoza kabastog i građevinskog otpada).

Informacije koje treba da sadrži edukativni pano za reciklažna dvorišta:

- Natpis sa naznačenim tipom objekta;
- Način odvajanja iskoristivih komponenti otpada, koji otpad pripada i ne pripada u pojedinačne posude za odvojeno prikupljanje (slikovito prikazati);
- Značaj selektivnog prikupljanja i sprečavanja nastanka otpada;
- Naziv upravitelja i radno vrijeme reciklažnog dvorišta, kontakt telefon radne jedinice za održavanje i odvoz otpada, kontakt telefon Službe komunalnih redara KJKP „RAD“ radi prijave nelegalnih radnji.

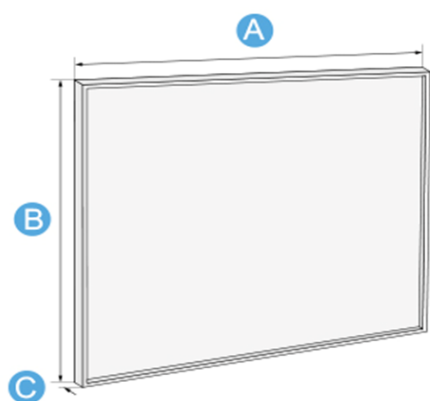
TEHNIČKI OPIS TIPOVA EDUKATIVNOG PANOVA

TIP 1- EDUKATIVNI PANO S POSTAVLJANJEM NA ZID

Varijanta 1

Materijali i oprema:

- Oglasna ploča je sa vratima. Okvir/konstrukcija je od eloksiranih aluminijskih profila, a boja u skladu sa ostalim bojama na objektu ili brušeni inox (Slika 1). Vrata su od pleksiglasa opremljena potrebnim okovom i bravicom sa dva ključa. Vrata mogu biti i klizna. Vodonepropusnost osiguravaju gumene brtve uz sigurnosno staklo.
- Obavijesti se lijepje ili pričvršćuju magnetima na ultrapas ili metalnu podlogu.
- Za ovaj tip edukativnog panoa, u zavisnosti od lokacije gdje se postavlja, moguće je uraditi konstrukciju od drveta, a izbor i boja u skladu s vrstom drvene konstrukcije i obloge na zelenom otoku (Slika 2). Vanjska dubina panoa je 50 mm, a ploče mogu biti i osvijetljene.

Slika 1.

A	B	C
450 mm	600 mm	40 mm
600 mm	700 mm	40 mm
700 mm	1000 mm	40 mm

Slika 2.

Varijanta 2

Materijali i oprema:

- Okvir/konstrukcija je od eloksiranih aluminijskih profila, a boja u skladu sa ostalim bojama na objektu ili brušeni inox.
- Okvir ima zaštitnu foliju ispod koje se postavljaju plakati i obavijesti i jednostavno se mijenjaju.

TIP2- SLOBODNOSTOJEĆI EDUKATIVNI PANO

Varijanta 1

Materijali i oprema:

- Konstrukcija je od kvadratnih cijevi od nerđajućeg čelika ili elosiranih aluminijskih profila.
- Oglasna ploča je od sigurnosnog stakla.
- Ispod ploče se može postaviti polica od nerđajućeg čelika na koju se može postaviti cvijeće ili informativne brosure.
- Svi metalni elementi napravljeni su modernim postupkom rezanja da ne sadrže oštre rubove.
- Vanjska dubina panoa je 20 mm.
- Pano se postavlja u armiranobetonske temelje i pričvršćuje anker nosačima.

Varijanta 2

Materijali i oprema:

- Konstrukcija panoa i krovica je od drvenih greda zaštićenih lazurnim premazom/sadolinom.
- Oglasna ploča je sa vratima i okovom od eloksiranog aluminijskog u boji drveta
- Vrata su od plekisglasa opremljena potrebnim okovom i bravicom.
- Obavijesti se lijepo ili pričvršćuju magnetima na metalnu podlogu sa pripadajućim magnetskim nosačima.
- Pano se postavlja u armiranobetonske temelje i pričvršćuje anker nosačima.

Urbanističko- tehnički uvjeti:

- Slobodnostojeći edukativni panoi površine cca 12,00 m² ne smiju imati ukupnu visinu (stup+ploha) od kote ceste/saobraćajnice veću od 5,00 m;
- Slobodnostojeći edukativni panoi na dva nosiva stuba ne mogu imati kosnike;
- Slobodnostojeći edukativni panoi svojim oblikom, bojom, izgledom i dimenzijama ne smiju ugrožavati sigurnost prometa, niti smiju zaklanjati postojeću prometnu i putokaznu signalizaciju;
- Slobodnostojeći edukativni pano treba biti odmaknut bližom stranom od vanjskog ruba ivičnjaka min 0,50 m kod svih kategorija prometnica;
- Temelji stubova edukativnih panoa moraju imati nadsloj zemlje minimum 20 cm;
- Donji rub edukativnih panoa na svim površinama infrastrukture za prikupljanje otpada mora biti na visini min. 1,00 -1,50 m od terena, kako bi se iste mogle održavati.

PREDMJER I PREDRAČUN RADOVA

R.B.	OPIS RADOVA	J/M	Količina	Jedinična cijena u KM	Ukupna cijena u KM
1.	<p>Tip 1: Nabavka, transport i montaža oglasnog panoa koji se postavlja na zid.</p> <p>Konstrukcija panoa od eloksiranih aluminijskih profila sa kliznim vratima od pleksiglasa opremljena okovom,bravicom i ključem. Pozadina od metala sa pripadajućim magnetskim nosačima.</p> <p>U cijenu uračunato postavljanje na zid i pripadajući spojni materijal.</p> <p>Veličina panoa 180x138 cm.</p>	kom	1,00	400,00	400,00
2.	<p>Tip 2: Nabavka, transport i montaža oglasnih slobodnostojećih panoa.</p> <p>Konstrukcija od eloksiranih aluminijskih profila i oglasnom pločom od sigurnosnog stakla.</p> <p>U cijenu uračunati betonski temelji i/ili ankeri i anker ploče.</p> <p>Veličina panoa 180x138 cm, visina min200 cm.</p>	kom	1,00	450,00	450,00

SLOBODNOSTOJEĆI EDUKATIVNI PANO

188

ZELENI OTOK

RAZDVOJI PO BOJI

KANTON SARAJEVO

PAPIR ODLOŽITE U

DA! ✓ Ambalaža od papira i kartona
✓ Papirne kese iz trgovine
✓ Novine, revije, sveske, knjige
✓ Prospekti, katalogi
✓ Kancelarijski papir

NE! • Ambalaža od mlijeka i pića
• Papir presvučen drugim materijalima
• Celofan, tapete
• Jednokratne pelene, ubrusi, maramice
• Onečišćen ili vlažan papir i karton
• Ljepljive trake

STAKLO ODLOŽITE U

DA! ✓ Staklene boce
✓ Tegle
✓ Staklene bočice od parfema i kozmetike
✓ Staklene bočice od lijekova

NE! • Prozorsko i drugo ravno staklo
• Keramika, porcelan, kristal, pleksiglas
• Proizvodi od gline
• Aminirano, vatrootporno i automobilsko staklo
• Ogledala i sijalice
• Poklopci i čepovi

PLASTIKU I METAL ODLOŽITE U

DA! ✓ Plastične boce i posude od hrane
✓ Plastične kese i najlon
✓ Limenke od pića
✓ Aluminijska folija i posude za hranu
✓ Ambalaža od višeslojnih materijala

NE! • Ambalaža od sredstava za čišćenje
• Ambalaža od boja i lakova
• Plastične cijevi
• Igračke
• Plastični dijelovi namještaja
• Tvrda plastika koja nije ambalaža

MIJEŠANI OTPAD ODLOŽITE U

DA! ✓ Ostaci od hrane, filteri za kafu, vrećice za čaj
✓ Kancelarijski otpad (flomasteri, korektori, selotejpi)
✓ Jednokratne pelene, ubrusi, maramice

NE! • Staklene boce i tegle
• Staklene bočice od parfema, kozmetike i lijekova
• Ambalaža od papira i kartona
• Plastične boce, posude od hrane, kese
• Limenke od pića i aluminijska folija
• Ambalaža od višeslojnih materijala

OPĆINA NOVO SARAJEVO

Razvrstavanje otpada počinje u vašem domu!
Zašto razvrstavati otpad?

Zato jer se time omogućuje iskoristavanje mnogih korisnih sastojaka otpada. Odvojeno prikupljene vrste otpada lako se koriste kao sirovina za dobivanje novih proizvoda.

Zato jer se odvojenim skupljanjem i recikliranjem otpada izbjegava njegovo odlaganje. Time se štedi prostor na odlagalištu i sprječava stvaranje novih odlagališta.

Zato jer se na taj način smanjuje onečišćenje okoliša i šteti energiji. Osim toga, odvojenim se skupljanjem i recikliranjem otpada ostvaruju i druge gospodarske koristi - smanjenje uvoza sekundarnih sirovina, stvaranje novih radnih mjesta, smanjenje troškova odlaganja i dr.

Šta time želimo postići?

čišći i sigurniji okoliš, tlo, voda i zrak
ušteda prirodnih resursa kojih je sve manje
čišće i urednije mjesto u kojem živimo

BIRAM
PRAVILNO ODLAGANJE

KJKP "RAD" d.o.o.
Paromlinska 57, Sarajevo
tel.: 033/658-038
e-mail: jkpradsa@bih.net.ba
www.rad.com.ba
www.facebook.com/KJKP-RAD

Služba komunalnih redara
EKO TELEFON: 033/660-000
Radna jedinica za održavanje i odvoz otpada
tel.: 033/658-038, lok 145
Informacije o terminu i načinu odvoza
kabastog i građevinskog otpada
tel.: 033/641-051

138

80

min 100cm

20

40

(dubina temeljenja prema nosivosti tla)

kota terena

armirano betonski temelj-40x40cm

MB 15-20

184

40

144

40

Materijalizacija:

- okvir eloksirani ili čelični profili sa zaštitnim prematima
- pozadina-oglasna ploča od sigurnosnog stakla
- betonski temelji

ZELENI OTOK

RAZDVOJI PO BOJI

KANTON SARAJEVO

OPĆINA NOVO SARAJEVO

PAPIR ODLOŽITE U

- DA !**
- ✓ Ambalaža od papira i kartona
  - ✓ Papirne kese iz trgovine
  - ✓ Novine, revije, sveske, knjige
  - ✓ Prospekti, katalozi
  - ✓ Kancelarijski papir

- NE !**
- Ambalaža od mlijeka i pića
  - Papir presvučen drugim materijalima
  - Celofan, tapete
  - Jednokratne pelene, ubrusi, maramice
  - Onečišćen ili vlažan papir i karton
  - Ljepljive trake

STAKLO ODLOŽITE U

- DA !**
- ✓ Staklene boce
  - ✓ Tegle
  - ✓ Staklene bočice od parfema i kozmetike
  - ✓ Staklene bočice od lijekova

- NE !**
- Prozorsko i drugo ravno staklo
  - Keramika, porcelan, kristal, pleksiglas
  - Proizvodi od gline
  - Armirano, vatrostalno i automobilsko staklo
  - Ogledala i sijalice
  - Poklopci i čepovi

PLASTIKU I METAL ODLOŽITE U

- DA !**
- ✓ Plastične boce i posude od hrane
  - ✓ Plastične kese i najlon
  - ✓ Limenke od pića
  - ✓ Aluminijska folija i posude za hranu
  - ✓ Ambalaža od višeslojnih materijala

- NE !**
- Ambalaža od sredstava za čišćenje
  - Ambalaža od boja i lakova
  - Plastične cijevi
  - Igračke
  - Plastični dijelovi namještaja
  - Tvrda plastika koja nije ambalaža

MIJEŠANI OTPAD ODLOŽITE U

- DA !**
- ✓ Ostaci od hrane, filteri za kafu, vrećice za čaj
  - ✓ Kancelarijski otpad (flomasteri, korektori, selotejp)
  - ✓ Jednokratne pelene, ubrusi, maramice

- NE !**
- Staklene boce i tegle
  - Staklene bočice od parfema, kozmetike i lijekova
  - Ambalaža od papira i kartona
  - Plastične boce, posude od hrane, kese
  - Limenke od pića i aluminijska folija
  - Ambalaža od višeslojnih materijala

Razvrstavanje otpada počinje u vašem domu!

Zašto razvrstavati otpad?

Zato jer se time omogućuje iskorištavanje mnogih korisnih sastojaka otpada. Odvojeno prikupljene vrste otpada lako se koriste kao sirovina za dobivanje novih proizvoda.

Zato jer se odvojenim skupljanjem i recikliranjem otpada izbjegava njegovo odlaganje. Time se štedi prostor na odlagalištu i sprječava otvaranje novih odlagališta.

Zato jer se na taj način smanjuje onečišćenje okoliša i štedi energija. Osim toga, odvojenim se skupljanjem i recikliranjem otpada ostvaruju i druge gospodarske koristi - smanjenje uvoza sekundarnih sirovina, otvaranje novih radnih mjesta, smanjenje troškova odlaganja i dr.

Šta time želimo postići?

- čišći i sigurniji okoliš, tlo, voda i zrak
- ušteda prirodnih resursa kojih je sve manje
- čišće i urednije mjesto u kojem živimo

KJKP "RAD" d.o.o.
Paromlinska 57, Sarajevo
tel.:033/658-038
e-mail: jkpradsa@bih.net.ba
www.rad.com.ba
www.facebook.com/KJKP-RAD

Služba komunalnih redara
EKO TELEFON: 033/660-000
Radna jedinica za održavanje i odvoz otpada
tel.: 033/658-038, lok 145
Informacije o terminu i načinu odvoza
kabastog i građevinskog otpada
tel.: 033/641-051

Štediti prostor!

Isprazniti!

Odstraniti čepove i poklopce!